

***Sprawozdanie Zarządu z działalności
Nordea Bank Polska S.A.
za rok 2009***

Spis treści:

Tytuł	Str.
A. CZĘŚĆ OGÓLNA	4
1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych	4
2. Opis podstawowych czynników mających wpływ na wyniki i działalność Banku	6
3. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu emitent jest na nie narażony.....	6
4. Charakterystyka aktywów i pasywów, opis głównych pozycji bilansu oraz komentarz do rachunku wyników Nordea Bank Polska S.A.....	7
B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	11
1. Analiza podstawowych produktów i usług	11
2. Informacje o głównych umowach znaczących dla działalności gospodarczej Nordea Bank Polska S.A., w tym umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.....	16
3. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Nordea Bank Polska S.A. z innymi podmiotami, charakterystyka jednostek z Grupy Kapitałowej Banku oraz kierunki jej rozwoju.....	16
4. Inwestycje krajowe i zagraniczne, w tym inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy Kapitałowej.....	16
5. Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi	17
6. Opis wykorzystania przez emitenta wpływów z emisji papierów wartościowych	17
7. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników	17
8. Zarządzanie zasobami finansowymi emitenta, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań	17
9. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.....	18
10. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności emitenta co najmniej do końca trwającego roku obrotowego, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej.....	18
11. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania spółką emitenta i jego grupą kapitałową	23
12. Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie	23
13. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej wszystkich akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach grupy kapitałowej emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie).....	23
14. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści oraz świadczeń dodatkowych, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta.....	24
15. Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	24
16. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.....	25

17.	Informacje o źródłach finansowania działalności operacyjnej banku, z wyszczególnieniem udziału poszczególnych czynności bankowych w finansowaniu działalności banku ogółem, z uwzględnieniem struktury terytorialnej.....	25
18.	Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych i wartości zabezpieczeń, ustanowionych na rachunkach lub majątku kredytobiorców	26
19.	Informacje o istotnych umowach pomiędzy Bankiem a bankiem centralnym lub organami nadzoru	26
20.	Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku, o wszystkich zobowiązaniach umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych, umowach o submisje oraz gwarancjach udzielonych podmiotom od niego zależnym	27
21.	Opis współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi	27
22.	Określenie przeciętnej podstawowej stopy procentowej stosowanej w Banku dla depozytów i kredytów w poszczególnych kwartałach 2009 r.	27
23.	Struktura geograficzna i sektorowa posiadanych depozytów	28
24.	Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz struktura portfela kredytowego	29
25.	Istotne zdarzenia mające miejsce w okresie sprawozdawczym	43
26.	Oświadczenie Zarządu w zakresie rzetelności i prawdziwości prezentowanych danych finansowych oraz o bezstronnej i niezależnej opinii biegłego rewidenta	44
27.	Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	44
28.	Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	44
C.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W NORDEA BANK POLSKA S.A. w 2009 roku	45
1.	Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Spółka oraz wskazanie miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.....	45
2.	Wskazanie zasad ładu korporacyjnego nie stosowanych przez Spółkę w 2009 roku, oraz wyjaśnienie przyczyn odstąpienia (komentarz Spółki).....	45
3.	Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	46
4.	Informacje o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku	46
5.	Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień	47
6.	Wskazanie wszelkich ograniczeń do wykonywania prawa głosu przypadających na akcje emitenta oraz wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta	47
7.	Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji	47
8.	Opis zasad zmiany statutu.....	47
9.	Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	48
10.	Skład osobowy i zmiany jakie w nim zaszły w roku obrotowym oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących spółki oraz ich komitetów	49

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

Nordea Bank Polska Spółka Akcyjna jest bankiem komercyjnym mającym siedzibę w Polsce. Zarejestrowanie działalności Banku przez Sąd nastąpiło w dniu 21 listopada 1991 r., zaś akcje Banku notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych od września 1996 r. Bank jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (numer rejestru: KRS 0000021828).

Bank prowadzi uniwersalną obsługę bankową wszelkich podmiotów, zarówno prowadzących jak i nie prowadzących działalności gospodarczej oraz osób fizycznych. Podstawowy przedmiot działalności Nordea Bank Polska S.A. z siedzibą w Gdyni według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest opisany w Rozdziale II Statutu Banku.

Poniżej zaprezentowane są informacje na temat działalności Nordea Bank Polska S.A. oraz istotne zdarzenia mające wpływ na tę działalność w ciągu roku obrotowego 2009.

1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych

Wynik finansowy

Dane opublikowane przez GUS za III kwartał 2009 r. pokazują, że różnorodne następstwa globalnego kryzysu finansowego oraz spowolnienie gospodarcze sprawiły, iż w roku 2009 ogół polskich banków komercyjnych osiągał przychody i koszty na poziomie niewiele różniącym się od obserwowanego w roku 2008. Natomiast wyższe koszty rezerw celowych pochłaniają praktycznie połowę wypracowanego wyniku finansowego i sprawiają, że zyski netto sektora bankowego kształtowały się w poszczególnych kwartałach na poziomie 46-52% zysków z roku 2008. W tych warunkach, utrudnionych dodatkowo przez kontynuację programu rozwoju sieci, Nordea Bank Polska S.A. wykazuje za rok 2009 zysk netto ponad 6% wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim, przy przychodach operacyjnych wyższych o 22% i kosztach operacyjnych wyższych o 25%.

w mln PLN	I-XII 2009	I-XII 2008	Zmiana
Przychody operacyjne ogółem	593,4	487,1	+21,8%
Koszty operacyjne ogółem	-383,7	-307,8	+24,7%
Wynik operacyjny	209,7	179,3	+16,9%
Zysk przed opodatkowaniem	193,0	177,2	+8,9%
Podatek dochodowy	-47,8	-40,8	+17,1%
Zysk za okres	145,2	136,4	+6,4%

Wzrost przychodów stanowi rezultat ciągłego powiększania skali działalności, czego wyrazem jest wzrost sumy bilansowej o 30%, wolumenu należności od klientów o ponad 24%, zaś akcji depozytowej o 10%. Jest to dynamika w przypadku kredytów znacznie przewyższająca wskaźnik wzrostu dla całego sektora bankowego (który charakteryzuje się przyrostem należności o 8,6% w stosunku do końca grudnia 2008 r.), zaś w przypadku depozytów porównywalna z rynkiem, gdzie wzrosły one o 9,8%. Natomiast wzrost kosztów wynika z realizowanego programu rozwoju sieci i centralizacji czynności operacyjnych, a także z faktu, że osłabienie złotego, szczególnie odczuwalne w pierwszej połowie 2009 r. spowodowało znaczny wzrost kosztów najmu i utrzymania powierzchni biurowej w licznych przypadkach umów indeksowanych w euro.

Bilans

Skala działalności Banku, mierzona sumą aktywów, wzrosła na przestrzeni 2009 r. o 29,7%, osiągając poziom 20,4 mld zł. W wartościach bezwzględnych największy wzrost osiągnęły należności od klientów (+3,3 mld zł), oraz dłużne papiery wartościowe (+0,7 mld zł). Natomiast najwyższą dynamiką charakteryzowały się środki na rachunku bieżącym w NBP (+336%) oraz należności od banków (+147%). Po stronie pasywów widoczny jest znaczący wzrost zobowiązań wobec banków

(równowartość +3,6 mld zł) oraz wobec klientów (+0,9 mld zł). Kapitał własny Banku wzrósł o całą kwotę zysku wypracowanego w 2008 r., tj. o 137 mln zł.

Zmiany zachodzące w wybranych najważniejszych składnikach bilansu przedstawia poniższe zestawienie:

Wybrane wielkości (mln zł)	31.12.2009	31.12.2008	Zmiana %
Suma bilansowa	20 425	15 747	+29,7%
Należności od klientów netto	16 997	13 676	+24,3%
Należności od banków	497	201	+147,1%
Zobowiązania wobec klientów ⁾	9 252	8 388	+10,3%
Zobowiązania wobec banków ^{**)}	9 820	6 075	+61,6%
Kapitał własny, bez zysku	1 060	924	+14,8%

⁾ Włącznie ze zobowiązaniami z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

^{**)} Włącznie z pożyczką podporządkowaną

Ponieważ dynamika przychodów i zysku okazała się słabsza, niż dynamika skali działalności, nieuniknione było pewne obniżenie wskaźników rentowności, osiągniętych przez Bank w roku 2009, w porównaniu z wynikami roku 2008:

	2009	2008
Stopa zwrotu ROE (zysk netto / średni kapitał własny)*	14,6%	15,4%
Stopa zwrotu ROA (zysk netto / średnie aktywa)*	0,80%	1,05%
Wskaźnik rentowności (zysk netto / koszty operacyjne)	37,8%	44,3%
C/I (koszty operacyjne / przychody operacyjne)	64,6%	63,2%

* Średni kapitał i średnie aktywa obliczone jako średnia arytmetyczna ze stanów na dzień 31.12.2008 r. i 31.12.2009 r.

Portfel kredytowy

Wartość brutto należności od klientów (z odsetkami, wraz z dłużnymi papierami komercyjnymi i obligacjami komunalnymi) na koniec grudnia 2009 r. wyniosła 17 073,6 mln zł, wzrastając o 24,3% w porównaniu z rokiem poprzednim. Należności w złotych wzrosły o 16,9%, zaś równowartość należności walutowych o 31,3%. Najsilniejszy wzrost dotyczył kredytów hipotecznych udzielonych we frankach szwajcarskich (+649 mln CHF, przyrost względny +33%) oraz w złotych (+362 mln PLN, przyrost względny +37%), oraz kredytów dla sektora publicznego (+839 mln PLN; przyrost względny +54%), do czego znacząco przyczyniło się uczestnictwo Banku w kredycie konsorcjalnym dla ZUS – dane brutto, bez odsetek. Spowolnienie wzrostu gospodarki Polski spowodowało jednocześnie stabilizację poziomu kredytów udzielonych podmiotom gospodarczym. Trzeba też zaznaczyć, że pomimo znacznych wahań kursów wymiany złotego względem głównych walut, w których są udzielane kredyty (euro i frank szwajcarski) obserwowanych na przestrzeni całego roku 2009, z silnym osłabieniem w lutym i późniejszym częściowym odrabianiem tej straty, porównanie kursów na dzień 31.12.2008 r. i 31.12.2009 r. wykazuje niewielką aprecjację złotego, rzędu 1,3% w stosunku do CHF i 1,5% w stosunku do EUR. Rzeczywista dynamika wolumenu kredytów walutowych nie odbiega więc znacząco od dynamiki ich równowartości w złotych.

Baza depozytowa

Wartość zobowiązań wobec klientów wraz z odsetkami (są to obecnie wyłącznie depozyty, gdyż zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych o wartości 1,3 mln zł na dzień 31.12.2008 r. wygasły w lutym 2009 r.) osiągnęła na koniec 2009 r. kwotę 9 252,5 mln zł, wzrastając o 10,3% w stosunku do analogicznej wielkości z roku 2008. Złożył się na to wzrost depozytów podmiotów gospodarczych (+664 mln zł, przyrost względny 13%) i depozytów jednostek sektora

publicznego (+389 mln zł, przyrost względny 111%), przy zaobserwowanym spadku depozytów gospodarstw domowych (-168 mln zł, spadek względny o 6%).

Struktura walutowa depozytów klientów w analizowanym okresie nie uległa większej zmianie: udział depozytów złotych (z odsetkami) w łącznej kwocie zobowiązań wobec klientów lekko obniżył się z 87,9% do 87,2%. Wartość depozytów złotych wzrosła o 9% (+692 mln zł), natomiast wolumen depozytów walutowych zwiększył się o równowartość 174 mln zł (najbardziej znaczące zmiany to 25% wzrost depozytów w euro, o równowartość 175 mln PLN i 16% spadek wolumenu depozytów w amerykańskich dolarach, o równowartość 30 mln PLN).

Ponieważ dynamika wzrostu wolumenu zobowiązań wobec klientów okazała się istotnie niższa od dynamiki aktywów, dla sfinansowania wzrostu tych ostatnich niezbędne stało się oprócz podwyższenia bazy kapitałowej także sięgnięcie po środki walutowe z Grupy Nordea. W efekcie udział depozytów klientów w sumie bilansowej obniżył się z 53,2% w grudniu 2008 r. do 45,3%, kosztem wzrostu udziału zobowiązań wobec banków z 37,1% do 46,1%.

2. Opis podstawowych czynników mających wpływ na wyniki i działalność Banku

Podstawowym czynnikiem decydującym o uzyskiwaniu przez Bank pomyślnych wyników finansowych jest dynamicznie rosnący wolumen sprzedaży produktów i usług. Jego bezpośrednim efektem jest wysoka dynamika przychodów operacyjnych z podstawowej działalności Banku, widoczna przede wszystkim w przypadku wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku prowizyjnego.

Nowoczesne produkty systematycznie dostosowywane do potrzeb klientów, takie jak kredyty hipoteczne, bankowość elektroniczna oraz karty płatnicze i kredytowe, decydują niewątpliwie o sukcesach w działalności detalicznej. Klienci korporacyjni znajdują natomiast w Banku oprócz tradycyjnych produktów kredytowych i depozytowych także sprawną realizację krajowych i zagranicznych transakcji płatniczych oraz zarządzanie przepływami gotówki.

Pomyślnym wynikiem finansowym sprzyja także relatywnie dobra jakość portfela należności od klientów, jak również fakt, że w dobie globalnego kryzysu finansowego Bank skoncentrował się na sprawdzonych produktach, nie angażując się w ryzykowne operacje z instrumentami pochodnymi. Koszt rezerw celowych z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek był w roku 2009 wyższy, niż w roku poprzednim, ale pochłonął zaledwie ok. 8% wypracowanego wyniku operacyjnego, podczas gdy analogiczny średni współczynnik dla całego sektora polskich banków komercyjnych wynosi 51% (skumulowana wielkość po 3 kwartałach 2009 r.).

Z drugiej strony realizowany projekt rozwoju sieci placówek Banku i centralizacji procesów pomocniczych w zakresie operacji bankowych pociąga za sobą wzrost kosztów osobowych i rzeczowych, wynikający ze wzrostu liczby pracowników. Ponadto, pomimo stosowanej w Banku zdecydowanej polityki oszczędności w zakresie wydatków administracyjnych, wspomniane wcześniej osłabienie złotego spowodowało znaczny wzrost kosztów najmu i utrzymania powierzchni biurowej w licznych przypadkach umów indeksowanych w euro.

3. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu emitent jest na nie narażony

Działalność bankowa jest nieustannie narażona na różne rodzaje ryzyka m.in. na:

- zmiany sytuacji rynkowej w zakresie stóp procentowych, kursów walut i w mniejszym stopniu cen produktów lub usług (ryzyko rynkowe, przejawiające się poprzez ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko cenowe),
- niewypłacalność kontrahenta (ryzyko kredytowe),
- brak właściwej, bezpiecznej struktury finansowania (ryzyko płynności).

W przypadku depozytów klientów na ryzyko stopy procentowej narażone są wyłącznie depozyty o stałym oprocentowaniu – lokaty składane na okres 1, 3 lub 6 miesięcy, które na dzień 31.12.2009 r. stanowiły 12,5% całego wolumenu. Kolejne 41,5% portfela depozytów stanowią lokaty o oprocentowaniu negocjowanym indywidualnie, na poziomie zbieżnym z aktualną sytuacją rynkową, które ze względu na krótkookresowy charakter są praktycznie wolne od ryzyka stopy procentowej. Pozostałe 46% depozytów charakteryzuje się oprocentowaniem zmiennym, ustalonym w drodze

zarządzeń Prezesa Zarządu Banku, z czego 42% wolumenu przypada na środki na rachunkach bieżących, zaś ok. 4% to pozostałe depozyty terminowe.

W przypadku kredytów narażenie na ryzyko stopy procentowej praktycznie nie występuje. Zdecydowana większość produktów kredytowych charakteryzuje się zastosowaniem indeksowego mechanizmu wyliczania oprocentowania na podstawie zindywidualizowanych formuł z negocjowaną marżą i wybranym wariantem jednej ze stóp rynkowych jako bazą lub w oparciu o stopę bazową Banku i ustaloną marżę. Stosowane jest też oprocentowanie zmienne, ustalane w drodze zarządzeń Prezesa Zarządu Banku.

Operacje na rynku międzybankowym, z racji krótkoterminowego charakteru, są w znacznie mniejszym stopniu narażone na ryzyko stopy procentowej.

Ze względu szeroką ofertę produktów kredytowych i depozytowych w walutach obcych, Bank jest zmuszony do ciągłego monitorowania ryzyka walutowego. Ryzyko to wynika z odmiennej struktury walutowej akcji kredytowej i depozytowej klientów Banku: należności w walutach obcych stanowią 53,5% należności ogółem, podczas gdy w przypadku zobowiązań jest to tylko udział sięgający 12,8%. Domknięcie pozycji walutowej następuje poprzez operacje międzybankowe w ramach Grupy Nordea. Pozycja wynikająca z każdej znaczącej transakcji walutowej (o indywidualnie negocjowanych cenach) jest bezpośrednio zamykana przeciwstawną transakcją na rynku, co powoduje całkowitą eliminację ryzyka walutowego. Pozycja wynikająca z transakcji walutowych o niższych wartościach jest zamykana zbiorczo na koniec każdego dnia roboczego.

Strategia Banku zakłada unikanie zaangażowania w instrumenty finansowe rodzące ryzyko cenowe. Ewentualne ekspozycje na tego typu ryzyko mogą wynikać jedynie z działalności windykacyjnej – przejęcia aktywów niewypłacalnych dłużników. Działalność ta ma charakter okresowy a jej skala nie jest znacząca.

Skala narażenia na ryzyko kredytowe, polityka kredytowa zmierzająca w kierunku zapewnienia odpowiedniej jakości portfela kredytowego, oraz charakterystyka jakościowa udzielonych kredytów są scharakteryzowane w części szczegółowej, pkt 24.

Struktura terminowa należności i zobowiązań klientów nie uległa większej zmianie, wobec czego istotną kwestią jest dla Banku odpowiednie zarządzanie płynnością. Mianowicie, zobowiązania wobec klientów Banku charakteryzują się wysokim udziałem depozytów krótkoterminowych: na dzień 31.12.2009 r. środki na rachunkach bieżących klientów stanowią 40% wolumenu depozytów, kolejne niemal 50% wolumenu to depozyty terminowe wymagalne przed upływem 3 miesięcy. Natomiast należności od klientów mają w znacznej mierze charakter długoterminowy: blisko 81% ich wolumenu zapada w okresie dłuższym niż rok, przy czym około 62% w okresie powyżej 5 lat. Przyjęte w Banku rozwiązania przewidują, że w krótkim okresie ryzykiem płynności zarządza Departament Skarbu, zapewniający środki na bieżące finansowanie działalności Banku poprzez sterowanie buforem płynności, lokatami składanymi w bankach i środkami pożyczanymi z banków. Natomiast w średnim i długim okresie ryzyko płynności jest monitorowane przez Departament Kontroli Kredytów i Ryzyka na podstawie analiz przewidywanych przepływów pieniężnych w czasie, badania zmian stanów źródeł finansowania, wykorzystania tych źródeł oraz koncentracji bazy depozytowej i jej stabilności. Bliższe informacje na ten temat znajdują się w części szczegółowej, pkt 24.

4. Charakterystyka aktywów i pasywów, opis głównych pozycji bilansu oraz komentarz do rachunku wyników Nordea Bank Polska S.A.

Bilans

Na koniec 2009 r. suma bilansowa Banku wynosiła 20 425 mln zł, wzrastając o kwotę 4 678 mln zł w porównaniu z końcem roku 2008 (przyrost o 29,7%). W liczbach bezwzględnych najwyższym przyrostem wykazały się należności od klientów (netto, z odsetkami), które zwiększyły się o 3 321 mln zł (+24,3%) oraz dłużne papiery wartościowe, których portfel powiększył się o 673 mln zł (+56,3%), a następnie środki na rachunkach w banku centralnym (wzrost o 443 mln zł) i należności od banków (wzrost o 298 mln zł). Spowodowało to pewne zmiany w strukturze aktywów: udział należności od klientów w sumie bilansowej lekko się obniżył (z 86,8% do 83,2%), natomiast wzrósł udział papierów wartościowych (z 7,6% do 9,1%), środków płynnych, tj. gotówki i środków w banku centralnym (z 1,4% do 3,2%) oraz należności od banków (z 1,3% do 2,4%). W ogólnej kwocie należności od klientów 54% stanowią należności od osób fizycznych (z czego ponad 98% stanowią kredyty hipoteczne,

finansujące potrzeby mieszkaniowe), 32% to kredyty udzielone podmiotom gospodarczym, zaś 14% to kredyty udzielone jednostkom sektora publicznego.

Po stronie pasywów zobowiązania wobec klientów zwiększyły się o 10,3%, tj. o kwotę 866 mln zł. Ponieważ skala wzrostu wolumenu depozytów była niewystarczająca z punktu widzenia finansowania dynamicznie rosnącej akcji kredytowej, konieczne było zwiększenie zobowiązań wobec banków o równowartość kwoty 3 558 mln zł, czyli o 60,8%. Spowodowało to pewne przesunięcia w strukturze zobowiązań: udział zobowiązań wobec klientów w sumie bilansowej obniżył się z 53,2% do 45,3%, natomiast udział zobowiązań wobec banków wzrósł z 37,1% do 46,1%. W ogólnej puli depozytów klientów przeważają środki pochodzące od podmiotów gospodarczych (udział 63%), następnie depozyty osób fizycznych (29%) i sektora publicznego (8%).

Bilans Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r. (tys. zł)

AKTYWA	31.12.2009	31.12.2008	Zmiana %
Kasa i środki w banku centralnym	652 036	214 139	204,5%
Należności od banków	497 251	201 265	147,1%
Należności od klientów	16 996 797	13 676 132	24,3%
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 901 570	1 263 532	50,5%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	34 661	69 277	-50,0%
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	1 866 909	1 194 255	56,5%
Wartości niematerialne	44 740	44 131	1,41%
Rzeczowe środki trwałe	138 380	136 795	1,2%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31 565	25 833	22,2%
Pozostałe aktywa	162 631	185 559	-12,4%
AKTYWA OGÓŁEM	20 424 970	15 747 386	29,7%
PASYWA	31.12.2009	31.12.2008	Zmiana %
Zobowiązania wobec banków	9 411 662	5 853 468	60,83%
Zobowiązania wobec klientów	9 252 451	8 386 504	10,3%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	1 317	-100,0%
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	33 646	92 572	-63,7%
Pozostałe zobowiązania	103 856	121 345	-14,4%
Zobowiązania podporządkowane	408 780	221 873	84,2%
Rezerwy	9 087	10 324	-12,0%
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	19 219 482	14 687 403	30,9%
Kapitał własny	1 060 295	923 563	14,8%
<i>Kapitał zakładowy</i>	227 594	227 594	0,0%
<i>Pozostałe kapitały</i>	832 701	695 969	19,6%
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego	145 193	136 420	6,4%
KAPITAŁY WŁASNE RAZEM	1 205 488	1 059 983	13,7%
PASYWA OGÓŁEM	20 424 970	15 747 386	29,7%

Kapitał własny Banku był na koniec 2009 r. wyższy o 14,8% w porównaniu z okresem sprzed roku, wzrastając o całkowitą kwotę wyniku netto wypracowanego w roku 2008 (137 mln zł). Baza kapitałowa Banku została ponadto wzmocniona z punktu widzenia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego poprzez zaciągnięcie drugiej transzy pożyczki podporządkowanej w kwocie 68 mln CHF. Równowartość zobowiązań podporządkowanych w złotych, łącznie z pierwszą transzą 79 mln CHF, wyniosła 409 mln zł, co oznacza zwiększenie o 84,2% w stosunku do stanu na koniec 2008 r. Łączny udział kapitałów własnych i zobowiązań podporządkowanych w sumie bilansowej zmienił się nieznacznie, obniżając się z 8,1% do 7,9%.

Rachunek zysków i strat

Zysk przed opodatkowaniem, wypracowany przez Bank w ciągu 2009 r., osiągnął poziom 193,0 mln zł, natomiast zysk netto wyniósł 145,2 mln zł. Jest to odpowiednio o 8,9% i 6,4% więcej w porównaniu z analogicznym okresem roku 2008. Jak wspomniano wyżej (por. p. 1), jest to z jednej strony wynik wzrostu wolumenów biznesowych, przesądzający o dynamice przychodów, zaś z drugiej strony rezultat oddziaływania takich czynników, jak niesprzyjające warunki rynkowe i realizowane projekty rozwojowe, negatywnie oddziałujących na koszty prowadzonej działalności.

Rachunek zysków i strat Nordea Bank Polska S.A. za okres 1.01–31.12.2009 r. (tys. zł)

	1.01-31.12.2009	1.01-31.12.2008	Zmiana %
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody odsetkowe	702 179	744 936	-5,7%
Koszty odsetkowe	349 600	444 864	-21,4%
Wynik odsetkowy netto	352 579	300 072	17,5%
Przychody prowizyjne	101 335	82 355	23,0%
Koszty prowizyjne	32 161	25 841	24,5%
Wynik prowizyjny netto	69 174	56 514	22,4%
Wynik wyceny instrumentów finansowych wg wartości godziwej i rewaluacji	153 006	118 357	29,3%
Pozostałe przychody operacyjne	18 630	12 185	52,9%
Suma przychodów operacyjnych	593 389	487 128	21,8%
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	350 948	283 944	23,6%
- osobowe	169 216	134 663	25,7%
- pozostałe koszty administracyjne	181 732	149 281	21,7%
Amortyzacja	32 759	23 861	37,3%
Suma kosztów operacyjnych	383 707	307 805	24,7%
Wynik operacyjny brutto	209 682	179 323	16,9%
Utrata wartości kredytów i pożyczek	16 718	2 108	693,1%
Zysk przed opodatkowaniem	192 964	177 215	8,9%
Podatek dochodowy	47 771	40 795	17,1%
Zysk za okres	145 193	136 420	6,4%

Przychody operacyjne

Przychody operacyjne ogółem wzrosły w stosunku do analogicznej wielkości z poprzedniego roku o 21,8%, osiągając kwotę 593,4 mln zł. Złożył się na to znaczący wzrost wszystkich głównych komponentów:

- **wynik odsetkowy netto** w kwocie 352,6 mln zł okazał się wyższy o 17% od uzyskanego w roku 2008, przy czym przychody odsetkowe obniżyły się o 6%, zaś koszty odsetkowe były niższe o 21%. Wzrost skali działalności zderzył się tu ze znaczącą obniżką nominalnego oprocentowania (por. informacje w części szczegółowej, p. 22), co dotyczyło zarówno produktów złotych jak i walutowych. Wobec faktu, że Bank jest w stanie całkowicie finansować kredyty złote depozytami w walucie krajowej, a finansowanie kredytów walutowych odbywa się przy wykorzystaniu transakcji z Grupą Nordea, Bank stosunkowo szybko wycofał się z obserwowanej na rynku bankowym „wojny o depozyty”, prowadzonej za pomocą intensywnych kampanii reklamowych i agresywnie wysokiego nominalnego oprocentowania. Porównując średnie nominalne oprocentowanie depozytów w 4. kwartale 2008 i 2009 r., zauważymy obniżenie rzędu 2 punktów procentowych. W zbliżonej skali zmieniło się także oprocentowanie kredytów, podążając za rynkowymi stopami odniesienia. Ponieważ nowe kredyty były udzielane z wyższą marżą z tytułu ryzyka, po przejściowym obniżeniu obserwowanym w pierwszym półroczu (do poziomu 158 punktów bazowych dla produktów złotych i 175 punktów dla produktów walutowych) w 4.

kwartale 2009 r. marże zbliżyły się do poziomów obserwowanych rok wcześniej, osiągając 217 punktów bazowych dla produktów złotych i 221 punktów dla produktów walutowych;

- **wynik prowizyjny netto** (69,2 mln zł) jest o 22,4% wyższy od kwoty osiągniętej w roku 2008. Przychody prowizyjne wzrosły o 23%, do czego przyczyniły się w największym stopniu prowizje od dynamicznie rosnących kredytów hipotecznych, udzielonych gwarancji, pośrednictwa w sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych i kart płatniczych. Z kolei koszty prowizyjne zwiększyły się o 24,5% w wyniku znaczącego wzrostu prowizji od płatności;
- **wynik wyceny instrumentów finansowych wg wartości godziwej i rewaluacji** z kwotą 153,0 mln zł był o 29,3% wyższy od uzyskanego przed rokiem. Wynik z pozycji wymiany (127,5 mln zł) był niższy o 4,3%, zaś na operacjach instrumentami pochodnymi Bank zanotował wynik dodatni rzędu 26 mln zł, podczas gdy rok wcześniej odnotowano stratę wynoszącą 19,2 mln zł. Natomiast wycena posiadanego portfela papierów wartościowych przyniosła stratę w kwocie 0,5 mln zł (w roku 2008 wynik wyceny był dodatni, z kwotą +4,3 mln zł).

W strukturze przychodów nie zaszły istotne zmiany. Największą rolę odgrywa wynik odsetkowy netto, z udziałem 59,4% (rok 2008: 61,6%). Drugie miejsce zajmuje wynik wyceny instrumentów finansowych wg wartości godziwej i rewaluacji, z aktualnym udziałem 25,8% (przed rokiem: 24,3%). Wynik prowizyjny netto stanowi obecnie 11,7% przychodów operacyjnych (przed rokiem: 11,6%), natomiast pozostałe przychody operacyjne mają udział 3,1% (2008: 2,5%).

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne ogółem osiągnęły poziom 383,7 mln zł, rosnąc o 24,7% w stosunku do analogicznej wielkości z 2008 r. Wzrosły więc nieco szybciej, niż przychody operacyjne, co wynika z realizowanego programu rozwoju sieci i centralizacji czynności operacyjnych, a także z faktu, że osłabienie złotego, szczególnie odczuwalne w pierwszej połowie 2009 r. spowodowało znaczny wzrost kosztów najmu i utrzymania powierzchni biurowej w licznych przypadkach umów indeksowanych w euro. Analizując główne składniki kosztów operacyjnych, można zauważyć, że:

- wzrost zatrudnienia związany ze wspomnianym wyżej rozwojem sieci placówek banku i centralizacją czynności operacyjnych i kredytowych w największym stopniu przyczynił się do tego, iż **koszty osobowe** zwiększyły się o 25,7%, osiągając kwotę 169,2 mln zł;
- **koszty administracyjne** (181,7 mln zł) wzrosły o 21,7%, co jest związane przede wszystkim z istotnym zwiększeniem się kosztów wynajmu i utrzymania pomieszczeń Banku oraz kosztów wynajmu urządzeń i środków transportu. Znacząco wzrosły też niektóre opłaty (przykładem może być ponad dwukrotnie wyższy koszt Bankowego Funduszu Gwarancyjnego);
- **koszty amortyzacji** środków trwałych (32,8 mln zł) są o 37,3% wyższe niż w roku 2008, ze względu na nowe środki trwałe, zakupywane w ramach rozbudowy i modernizacji infrastruktury Banku.

W strukturze kosztów operacyjnych Banku największy udział mają koszty administracyjne (47,4%) i koszty osobowe (44,1%), natomiast koszty amortyzacji stanowią zaledwie 8,5% łącznej kwoty kosztów operacyjnych. Przed rokiem było to odpowiednio 48,5%, 43,7% i 7,8% - tak więc zmiany w strukturze kosztów można ocenić jako nieistotne.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

Bezwzględna wartość kredytów z rozpoznaną utratą wartości zmniejszyła się pomiędzy grudniem 2008 r. a grudniem 2009 r. ze 145,6 do 140,2 mln zł (bliższe dane – por. p. 24). Wobec jednoczesnego dynamicznego wzrostu wartości brutto akcji kredytowej (por. poniżej omówienie zmian w zakresie aktywów), udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w wartości całego zaangażowania kredytowego brutto obniżył się z 0,83% do 0,64%. Zwiększyło się jednak saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek: koszt tworzonych rezerw obciążył wynik finansowy na kwotę 16,7 mln zł, co stanowi 8-krotność kosztu poniesionego w roku poprzednim (strata na poziomie 2,1 mln zł).

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Analiza podstawowych produktów i usług

Nordea Bank Polska S.A. w swej działalności kredytowej i depozytowej oferuje szeroki zakres usług podmiotom gospodarczym, osobom prywatnym oraz jednostkom samorządu terytorialnego. Zgodnie z przyjętą strategią kompleksowej obsługi klienta, Bank oferuje również wszechstronną obsługę w zakresie prowadzenia rachunków bankowych.

Poniżej prezentujemy krótką charakterystykę oferowanych przez Bank produktów i usług.

1.1 Rachunki dla klientów indywidualnych

Podstawowym rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w Banku jest rachunek NORDEA SPEKTRUM oraz NORDEA. Dyspozycje na rachunku oraz jego otwarcie może odbyć się zarówno w tradycyjnym oddziale, jak i za pomocą drogi elektronicznej. Do rachunku dołączana jest bezpłatna pierwsza karta Visa Electron (ważna 2 lata). Wypłaty z rachunku Nordea w bankomatach Nordea, BZ WBK, e Card oraz dwie pierwsze w sieci bankomatów Euronet są bezpłatne.

Rachunek Nordea Spektrum charakteryzuje się bezprowizyjnym dostępem do wszystkich bankomatów w Polsce, bezpłatnym prowadzeniem rachunku przy wymaganych miesięcznych wpływach oraz bezpłatnymi przelewami internetowymi. W ofercie znajdują się także rachunki NORDEA WALUTA, które mogą być prowadzone w następujących walutach: EUR, USD, SEK, NOK, DKK, GBP, CHF, CZK i JPY.

W ofercie dla klientów indywidualnych znajduje się też rachunek NORDEA PROGRES. Jest to rachunek oszczędnościowy prowadzony w złotych (PLN) lub w walutach (EUR, USD). Posiadacz rachunku może dysponować tym rachunkiem (dodatkowe wpłaty, wypłaty) poprzez składanie dyspozycji w oddziale banku, przez telefon i internet. Wysokie oprocentowanie rachunku sprawia, iż stanowi on atrakcyjną alternatywę dla tradycyjnych lokat terminowych.

Klienci Nordea Bank Polska S.A. mogą korzystać również z bezpiecznego podpisu elektronicznego, równoważnego podpisowi własnoręcznemu. Wdrożenie podpisu do systemu bankowości elektronicznej było możliwe dzięki współpracy Banku z Polską Wytwórną Papierów Wartościowych S.A. jako partnerem technologicznym. Bezpieczny podpis elektroniczny jest alternatywną formą uwierzytelniania klienta i wykonywanych przez niego transakcji. Podpisu elektronicznego mogą używać zarówno klienci indywidualni, jak i klienci instytucjonalni korzystający z pakietów eFirma i eFirma Plus.

Segmentacja klientów indywidualnych w Banku opiera się na Programie Nordea Benefit. Jest to program lojalnościowy dla klientów indywidualnych, który gwarantuje uzyskanie korzystniejszych cen dla wybranych produktów. Zakres korzyści zależy od sumy środków zgromadzonych na rachunkach depozytowych i kredytowych oraz liczby posiadanych produktów – „im szerszy zakres współpracy, tym większy zysk”. W ramach programu wyróżniona jest grupa Klientów Brązowych, Srebrnych oraz Złotych. Ponadto istnieją korzystniejsze warunki dla osób powyżej 60 roku życia oraz specjalny pakiet dla osób w wieku 18-26 lat – Pakiet Na Starcie, w ramach którego rachunek Nordea prowadzony jest bezpłatnie. Do programu Nordea Benefit można przystąpić indywidualnie lub razem z członkami gospodarstwa domowego oraz uzyskać następujące korzyści:

- wyższe oprocentowanie rachunku Nordea Progres,
- niższe opłaty za prowadzenie rachunku Nordea (prowadzenie rachunku z dostępem elektronicznym – bez opłat),
- niższe oprocentowanie i prowizje kredytu w rachunku,
- niższa marża dla limitu kredytowego Nordea Komfort,
- niższe prowizje za wydanie i wznowienie kart płatniczych,
- niższe opłaty za elektroniczne przelewy, zlecenia stałe.

1.2 Rachunki dla klientów instytucjonalnych

Klientom instytucjonalnym oferowany jest pakiet eFirma, w skład którego wchodzi m.in.: rachunek bieżący eFirma lub eFirma plus, rachunek Nordea Progres, karta Visa Electron Business, dostęp elektroniczny oraz możliwość skorzystania z kredytu w rachunku eFirma.

Rachunek eFirma przeznaczony jest dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek osobowych (cywilnych, jawnych, partnerskich, komandytowych), fundacji, stowarzyszeń, w których są nie więcej niż dwie osoby upoważnione do jednoosobowego uwierzytelniania transakcji.

Rachunek eFirma plus przeznaczony jest dla klientów instytucjonalnych, u których do uwierzytelnienia transakcji niezbędne jest współdziałanie co najmniej dwóch osób. Oferta rachunku kierowana jest głównie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych, a także wspólnot mieszkaniowych.

Rachunek Nordea Progres to rachunek depozytowy prowadzony w złotych (PLN) lub w walutach (USD, EUR) stanowiący alternatywę dla lokat terminowych. Podstawową zaletą rachunku jest pełna dowolność w dysponowaniu środkami zgromadzonymi na rachunku oraz wyższe, niż w przypadku lokat terminowych oprocentowanie.

Ponadto Bank oferuje prowadzenie rachunków bieżących i pomocniczych w złotych (PLN) oraz rachunków walutowych w: EUR, USD, SEK, DKK, NOK, GBP, CHF, CZK i JPY.

Dyspozycje na rachunku oraz jego otwarcie może odbyć się zarówno w tradycyjnym oddziale, jak i za pośrednictwem elektronicznych kanałów komunikacji (system internetowy oraz home banking Corporate Solo).

Klienci korzystający z pakietów eFirma i eFirma plus mogą korzystać również z bezpiecznego podpisu elektronicznego, równoważnego podpisowi własnoręcznemu. Bezpieczny podpis elektroniczny jest alternatywną formą uwierzytelniania klienta i wykonywanych przez niego transakcji.

1.3 Karty płatnicze

Dla klientów indywidualnych Bank oferuje:

- karty debetowe Visa Electron,
- karty typu charge: Visa Classic i Visa Gold, posiadające bogaty pakiet ubezpieczeń, wyposażone w nieoprocentowane odnawialne limity miesięczne,
- kartę kredytową Nordea Mastercard Aspiracje w wersji Standard, Gold, posiadającą bogaty pakiet ubezpieczeń. Karta ta umożliwia korzystanie z przyznanego przez Bank limitu kredytu, a zadłużenie spłaca się w dowolnie wybranym przez klienta terminie. Oprocentowanie kredytu należy do najniższych na rynku.
- karta kredytowa Nordea MasterCard Platinum z atrakcyjnym pakietem usług dodatkowych, która zdobyła Złotą Nagrodę Rock Awards 2006 w kategorii: największe osiągnięcia w zakresie rozwoju sektora kart prestiżowych.
- karty typu co-branded: karta kredytowa BOMI Nordea wydawana z delikatesami BOMI

Dla klientów instytucjonalnych Bank oferuje:

- karty debetowe: Visa Electron Business umożliwiające korzystanie ze środków na rachunku bieżącym i Visa Business umożliwiającą transakcje do wysokości salda na rachunku bieżącym, oraz ustalenie miesięcznych limitów transakcji,
- karty obciążeniowe: Visa Business wyposażone w nieoprocentowane odnawialne limity miesięczne, spłacane automatycznie w ciężar rachunku bieżącego 10 dnia kolejnego miesiąca, karty te posiadają bogaty pakiet ubezpieczeń,
- kartę kredytową MasterCard Business umożliwiającą korzystanie z przyznanego przez Bank limitu kredytowego, indywidualnie dla każdego klienta. Zadłużenie karty, klient spłaca w dowolnie przez siebie wybranym terminie i w dogodnej wysokości. Zaletą karty są również: atrakcyjne warunki cenowe oraz dołączony do karty pakiet ubezpieczeniowy.
- karty kredytowe typu co-branded: karta Volvo Truck Nordea, która oferowana jest klientom firmy Volvo Truck w punktach serwisowych Volvo Truck.

1.4 Produkty oszczędnościowe

Bank posiada szeroką ofertę depozytową i oferuje produkty oszczędnościowe najwyższej jakości. Poza lokatami terminowymi Bank sukcesywnie wprowadza nowe produkty finansowe, które wyróżniają się wysokim bezpieczeństwem, a jednocześnie umożliwiają uzyskiwanie wysokich stóp zwrotu z inwestycji.

1.4.1 Lokaty terminowe

Konkurencyjne oprocentowanie oraz duży wybór terminów deponowania to główne zalety lokat terminowych w Nordea Bank Polska S.A. W ofercie znajdują się lokaty złote i walutowe zarówno

dla osób fizycznych, jak i osób prawnych. Lokaty można założyć w oddziale tradycyjnym oraz za pomocą drogi elektronicznej (telefon, WAP, Internet). W I połowie 2009 roku Bank oferował następujące lokaty:

- **Lokaty terminowe ze zmiennym oprocentowaniem w okresie trwania umowy** – możliwe okresy deponowania Nordea lokaty o zmiennym oprocentowaniu: 7, 14 dni oraz 1,2,3,6,12 i 24 miesiące.
- **Lokaty terminowe ze stałym oprocentowaniem w okresie trwania umowy** – możliwe okresy deponowania Nordea lokaty o stałym oprocentowaniu: 1, 3 i 6 miesięcy. Oprocentowanie lokaty jest uzależnione od kwoty wkładu i jest wyższe dla kwot powyżej 20 tys. zł. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł.
- **Lokaty rentierskie** - Nordea lokata rentierska jest lokatą o zmiennym oprocentowaniu i może być założona na następujące okresy: 6, 9 i 12 miesięcy. Minimalna kwota lokaty wynosi 3 tys. zł.
- **Lokaty dostępne wyłącznie w bankowości elektronicznej** - Nordea lokata eDepozyt jest lokatą o stałym oprocentowaniu. Może być założona tylko za pośrednictwem Internetu lub infolinii Banku na następujące okresy: 1, 3 i 6 miesięcy. Minimalna kwota lokaty wynosi 5 tys. zł.
- **Lokaty dynamiczne** – Nordea lokata dynamiczna jest lokatą o progresywnym oprocentowaniu zakładaną na okres do 12 miesięcy. Zerwanie lokaty nie powoduje utraty wcześniej naliczonych odsetek. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł.
- **Lokaty walutowe** - Nordea lokata walutowa jest lokatą o stałym lub zmiennym oprocentowaniu i może być założona na okres 1, 3, 6 i 12 miesięcy (dla 12 miesięcy tylko oprocentowanie zmienne). Lokata może być założona w następujących walutach: EUR, USD, SEK, DKK i NOK.
- **Lokaty negocjowane indywidualnie** - Nordea lokata negocjowana jest lokatą, której kwota, termin oraz oprocentowanie jest ustalane indywidualnie z pracownikiem Oddziału (lokaty od 50 tys. zł lub 20 tys. EUR lub USD lub równowartość w walucie SEK, DKK i NOK) lub pracownikiem Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych (lokaty od 500 tys. zł lub 100 tys. EUR lub USD lub równowartość w walucie SEK, DKK i NOK). Lokaty mogą być otwierane jako pojedyncze kontrakty lub w ramach rachunku depozytów Overnight.
- **Lokata połączona z funduszami** - lokata Nordea Hit, jest lokatą o stałym oprocentowaniu i może być założona na okres 1 lub 3 miesięcy, której oprocentowanie uzależnione jest od kwoty inwestycji w fundusze inwestycyjne w ramach Nordea Inwestor. Lokata ta jest lokatą nieodnawialną – po upływie terminu deponowania kapitał lokaty zostaje przeksięgowany na rachunek Nordea Progres a odsetki od lokaty na rachunek Nordea. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł, a maksymalna 20 000zł.
- **Lokata połączona z polisą strukturyzowaną** – Nordea Lokata Gwarant, jest lokatą o stałym oprocentowaniu i może być założona na 3-miesięczny okres deponowania. Lokata oferowana jest klientom, którzy korzystają z oferty produktów strukturyzowanych oferowanych przez Bank. Minimalna kwota lokaty wynosi 500zł, a maksymalna to 50% kwoty zainwestowanej w Nordea Gwarant (polisie strukturyzowanej). Lokata ta jest lokatą nieodnawialną – po upływie terminu deponowania kapitał lokaty zostaje przeksięgowany na rachunek Nordea Progres a odsetki od lokaty na rachunek Nordea.

1.4.2 Polisa lokacyjna

Nordea Profit Plus jest produktem oszczędnościowo-ubezpieczeniowym oferowanym wyłącznie dla klientów indywidualnych, który gwarantuje ochronę ubezpieczeniową na życie i dożycie, a dodatkowo pozwala uniknąć opodatkowania od zysków kapitałowych (efektywne stałe oprocentowanie jest dużo wyższe niż tradycyjne lokaty). Okres trwania polisy to 6 lub 12 miesięcy a minimalne kwoty wynoszą odpowiednio 10 tys. zł i 5 tys. zł. Nordea Profit Plus jest oferowana przy współpracy z Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Polisę można założyć przez Internet lub w oddziale Banku Nordea.

1.4.3 Nordea Inwestor

Nordea Bank Polska S.A. pośredniczy w zawieraniu w imieniu i na rzecz Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką jednorazową „Nordea Inwestor”. Nordea Inwestor to bogaty wachlarz funduszy inwestycyjnych (36 funduszy krajowych, 18 funduszy zagranicznych i 3 portfele funduszy) oferowanych w ramach polisy na życie. Produkt ten pozwala na osiągnięcie korzyści podatkowych niedostępnych w przypadku bezpośredniego zakupu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Nordea Inwestor dostępny jest także w opcji Programu Bezpiecznego Inwestowania (wachlarz

funduszy ograniczony do funduszy pieniężnych, obligacyjnych i stabilnego wzrostu – w sumie 13 funduszy i 1 portfel funduszy).

1.4.4 Nordea IKE

Bank pośredniczy także w zawieraniu w imieniu i na rzecz Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. umów Indywidualnego Konta Emerytalnego. Nordea IKE to produkt pozwalający na gromadzenie oszczędności z myślą o przyszłej emeryturze. Łączy w sobie cechy charakterystyczne dla inwestycji w fundusze kapitałowe z jednoczesną ochroną życia oszczędzającego. W ramach Nordea IKE Klient sam decyduje o sposobie inwestowania środków w ramach oferowanych 5 ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych o zróżnicowanym poziomie ryzyka.

1.4.5 Fundusze inwestycyjne – sprzedaż bezpośrednia funduszy zagranicznych i krajowych

Nordea Bank Polska S.A. prowadzi dystrybucję jednostek uczestnictwa następujących sub-funduszy Nordea 1, SICAV zarządzanych przez Nordea Investment Funds S.A. z Luksemburga: European Value Fund, North American Value Fund, Global Value Fund. Fundusze te wielokrotnie były nagradzane przez niezależne instytucje finansowe.

Bank ponadto pośredniczy w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa krajowych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez ING TFI. W dystrybucji znajdują się następujące fundusze: Gotówkowy, Obligacji, Stabilnego Wzrostu, Zrównoważony, Akcji, Średnich i Małych Spółek, ING Rosja w EUR, ING Indie i Chiny w USD oraz Parasol Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty.

1.4.6 Nordea Gwarant

Bank pośredniczy w sprzedaży oszczędnościowych produktów strukturyzowanych, oferowanych w formie grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie w Nordea TUnŻ S.A. Jest to nowoczesny produkt depozytowy dający możliwości osiągnięcia ponadprzeciętnych stóp zwrotu przy jednoczesnej ochronie zainwestowanego kapitału. Dzięki swojej formie, Nordea Gwarant oferuje swoim uczestnikom zwolnienie z tzw. „podatku Belki”. Świadczenie nie podlega także opodatkowaniu od spadków i darowizn. Pierwsza subskrypcja produktu o nazwie „Nordea Gwarant – Europejskich Spółek Finansowych” rozpoczęła się 14 kwietnia 2008. Planowane są kolejne subskrypcje produktu urozmaicane zarówno pod kątem strategii inwestycyjnych, jak i parametrów ochrony kapitału i zyskowności.

1.4.7 Nordea Plan Systematycznego Oszczędzania

Nowa wersja PSO wprowadzona do oferty Banku od 18 maja 2009 charakteryzuje się obligatoryjnym opłacaniem składki w kwocie min. 200zł miesięcznie (lub odpowiednio 600zł kwartalnie, 1200zł półrocznie, 2400 zł rocznie), która może być inwestowana w 59 Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych. W zależności od wysokości składki Klienci mogą wybierać pomiędzy trzema programami (Optimum, Premium, VIP) zróżnicowanymi pod kątem opłat za zarządzanie i za wycofanie środków z polisy.

1.5 Działalność kredytowa

Nordea Bank Polska S.A. w swej działalności kredytowej oferuje szeroki zakres usług przedsiębiorcom, osobom fizycznym oraz jednostkom samorządu terytorialnego. Do głównych usług kredytowych należy zaliczyć kredyty obrotowe i inwestycyjne dla przedsiębiorców i jednostek samorządu terytorialnego oraz kredyty mieszkaniowe dla osób fizycznych.

1.5.1 Kredyty dla klientów indywidualnych

- **Kredyt w ROR** - jest kredytem odnawialnym, który pozwala klientowi zadłużać się do wysokości ustalonej w umowie, bez konieczności ustanawiania zabezpieczeń. Jego oprocentowanie zależne jest od grupy, do której należy Klient, a odsetki pobierane są co miesiąc. Kredyt udzielany jest na 12 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne 12 miesięcy. Każdy wpływ na rachunek powoduje zmniejszenie zadłużenia. Wysokość limitu kredytowego uzależniona jest od wysokości wpływów na rachunek, posiadania produktu hipotecznego oraz dochodów, a jego wysokość waha się w przedziale od 1 tys. zł do 50 tys. zł.
- **Kredyt mieszkaniowy Nordea Habitat** - jest przeznaczony na zakup, budowę, rozbudowę, zamianę, remont i modernizację domu lub mieszkania, refinansowanie wydatków poniesionych na cele mieszkaniowe, spłatę kredytu w innym banku, oraz na inne cele mieszkaniowe. Kredyt mieszkaniowy charakteryzuje się wieloma warunkami wyróżniającymi go na polskim rynku:

- daje możliwość finansowania standardowo do 90% wartości nieruchomości będącej zabezpieczeniem dla PLN, 80% dla walut obcych,
- okres kredytowania wynosi 45 lat dla PLN oraz 40 lat dla walut obcych,
- do kredytu dołączony jest specjalny pakiet ubezpieczeniowy,
- kredyt dostępny w szerokiej gamie walut (PLN/CHF/EUR/USD/SEK/NOK/DKK). Z końcem 2008 roku udzielanie kredytów w USD zostało zawieszono do odwołania.
- **Limit kredytowy Nordea Komfort** – w ofercie znajduje się także limit kredytowy, który może wynieść nawet 75% rynkowej wartości nieruchomości. Limit ten może być wykorzystany na dowolny cel a zabezpieczeniem jest hipoteka na nieruchomości. Limit przyznawany jest na 10 lat a marża jest stała w całym okresie kredytowania (uzależniona od grupy klienta w Programie Nordea Benefit).
- **Kredyt konsolidacyjny Nordea Habitat** – przeznaczony na spłatę kredytów mieszkaniowych i samochodowych oraz dowolny cel konsumpcyjny. Daje możliwość finansowania 80% wartości nieruchomości będącej zabezpieczeniem, przy czym wskaźnik kwoty na cel dowolny nie może być wyższy niż 60%. Okres kredytowania wynosi 30 lat.
- **Kredyt samochodowy Nordea Auto** - jest przeznaczony na zakup nowego lub używanego samochodu, przyczepy campingowej lub motocykla. Kredyt dostępny jest w złotych. Maksymalny okres kredytowania wynosi 8 lat, a kwota kredytu może wynieść do 90% ceny pojazdu.
- **Kredyt konsumpcyjny** - jest przyznawany maksymalnie na okres 3 lat, a jego wysokość waha się w przedziale od 3 tys. zł do 50 tys. zł. Spłata kredytu następuje w ratach miesięcznych i może być dokonana poprzez wpłatę gotówki, przelew lub dyspozycję z rachunku. Możliwe warianty spłaty kredytu to raty malejące lub raty stałe.
- **Kredyt Nordea Polisa** – jest to kredyt pod aktywa zdeponowane na polisach ubezpieczeniowych (Nordea Profit Plus, Nordea Inwestor). Kredyt ten uruchamiany jest w formie limitu w rachunku na dowolny cel lub na dodatkową inwestycję środków w fundusze inwestycyjne w ramach Nordea Inwestor. Minimalna kwota kredytu to 80.001 zł.

Ponadto w ofercie dla klientów indywidualnych znajdują się następujące kredyty:

- **Kredyt lombardowy**
- **Kredyt na zakup papierów wartościowych – Nordea Partner**

1.5.2 Kredyty dla przedsiębiorców

- **Kredyt w rachunku eFirma i eFirma plus** - jest przeznaczony dla przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą od co najmniej 24 miesięcy. Wysokość kredytu uzależniona jest od wysokości miesięcznych wpływów na rachunek, a jego maksymalna wysokość wynosi 100 tys. zł. Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie a maksymalny okres kredytowania wynosi 12 miesięcy. Wniosek o przyznanie kredytu można wypełnić na stronie internetowej lub w oddziale Banku.
- **Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym** - polega na zadłużaniu się w rachunku do ustalonego przez Bank limitu. Kredyt ma charakter odnawialny, a spłata kredytu następuje automatycznie. Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie, a maksymalny okres kredytowania wynosi 12 miesięcy.
- **Kredyt obrotowy odnawialny** - jest przyznawana na okres do 12 miesięcy i oznacza przyznanie limitu, do wysokości którego można się zadłużać w czasie określonym umową. Udzielana jest na finansowanie powtarzających się transakcji bez konieczności każdorazowego występowania o kredyt, gdyż środki z kredytu uruchamiane są zgodnie z warunkami określonymi w umowie.
- **Kredyt obrotowy** - jest udzielany na uzupełnienie środków własnych oraz na sfinansowanie bieżącej działalności operacyjnej, tj. finansowanie środków obrotowych (zapasów, należności, środków pieniężnych w drodze). Odsetki od kredytu płatne są comiesięcznie od kwoty aktualnego zadłużenia, a oprocentowanie naliczane jest od faktycznego zadłużenia. Maksymalny okres kredytowania wynosi 36 miesięcy, a maksymalna wysokość kredytu uzależniona jest od zdolności kredytowej, zapotrzebowania na kredyty, możliwości jego spłaty i zabezpieczenia.
- **Kredyt inwestycyjny** - jest udzielany na finansowanie różnorodnych inwestycji rozwojowych, modernizacyjnych oraz na zakup środków transportowych, maszyn i urządzeń. Cel kredytu jest jednoznacznie określony w umowie kredytowej. Odsetki spłacane są co miesiąc od kwoty aktualnego zadłużenia. Minimalny udział środków własnych wynosi 10% ogólnej wartości inwestycji netto.

- **Kredyt Auto Firma** - jest przeznaczony na zakup nowego lub używanego samochodu osobowego lub ciężarowego o masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony. Kredyt udzielany jest w złotych lub waloryzowany jest kursem EUR lub USD lub CHF. Maksymalny okres kredytowania wynosi 5 lat, a kwota kredytu nie może przekroczyć 90% ceny pojazdu (brutto).
- **Kredyt Nordea Europa** – jest przeznaczony na finansowanie nakładów inwestycyjnych refinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Przeznaczenie środków z kredytu musi być zgodne z wnioskiem o dotację środków UE. Maksymalny okres kredytowania to 60 miesięcy. Spłata kredytu następuje na koniec okresu kredytowania ze środków pochodzących z dotacji, a odsetki płatne są w okresach miesięcznych. Zabezpieczeniem kredytu jest cesja praw z umowy o udzielenie wsparcia zawartej pomiędzy kredytobiorcą a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz inna forma zabezpieczenia akceptowana przez Bank.
- **Dyskonto weksli** – Bank przyjmuje do dyskonta weksle od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, posiadających rachunek bieżący w Nordea Bank Polska S.A.
- **Faktoring** – Bank może przyjąć do finansowania faktury wystawione przez przedsiębiorstwo. Na podstawie zawartej z Bankiem umowy faktoringowej przedsiębiorstwo przenosi na Bank swoje wierzytelności, a w zamian otrzymuje natychmiastową zapłatę za towar lub usługę.
- **Gwarancja bankowa** – Bank może gwarantować spłatę kredytów lub innych zobowiązań wynikających z działalności przedsiębiorstwa. Gwarancja jest pisemnym zobowiązaniem Banku do zapłaty beneficjentowi gwarancji kwoty określonej w jej treści i na warunkach w niej zawartych.

Ponadto w ofercie dla przedsiębiorców znajduje się **Poręczenie kredytowe**.

1.6 Leasing

Leasing jest alternatywną w stosunku do kredytu formą finansowania inwestycji. Nordea Finance, spółka powiązana z Nordea Bank Polska S.A. (powiązanie organizacyjne), oferuje swoim Klientom atrakcyjne warunki finansowe leasingu **operacyjnego** (leasingobiorca zalicza w koszty uzyskania przychodów opłaty i czynsze leasingowe i przysługuje mu prawo odkupu wynajmowanego środka trwałego) i **kapitałowego** (leasingobiorca zalicza w koszty uzyskania przychodów amortyzację i część odsetkową czynszów, a przedmiot leasingu zaliczany jest w skład jego majątku).

1.7 Pozostała działalność

Nordea Bank Polska S.A. oferuje szeroki wachlarz produktów i usług w zagranicznym i krajowym obrocie dewizowym, takich jak inkaso czy akredytywa dokumentowa.

Ponadto Bank zajmuje się bankowością inwestycyjną (organizacja emisji papierów dłużnych) oraz prowadzi usługi, w ramach których opracowuje koncepcje pozyskania finansowania inwestycji (corporate finance).

2. Informacje o głównych umowach znaczących dla działalności gospodarczej Nordea Bank Polska S.A., w tym umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

Z uwagi na charakter swojej działalności Bank zawiera znaczące umowy przede wszystkim związane z działalnością operacyjną (głównie umowy kredytowe z Klientami). W 2009 r. o fakcie podpisania takich umów (spełniających kryteria znaczących umów) Bank informował opinię publiczną wysyłając raporty bieżące zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

3. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Nordea Bank Polska S.A. z innymi podmiotami, charakterystyka jednostek z Grupy Kapitałowej Banku oraz kierunki jej rozwoju

Nordea Bank Polska S.A. nie posiada żadnej jednostki podporządkowanej.

Tym samym na dzień 31.12.2009 r. nie tworzy (jako podmiot dominujący) Grupy Kapitałowej.

4. Inwestycje krajowe i zagraniczne, w tym inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy Kapitałowej

Po sprzedaży akcji spółki podporządkowanej w 2006 roku, Nordea Bank Polska S.A. nie tworzy Grupy Kapitałowej i tym samym nie dokonuje w ramach Grupy inwestycji kapitałowych.

Inwestycje kapitałowe Banku dokonane poza grupą kapitałową przedstawia poniższa tabela. Wszystkie inwestycje sfinansowane zostały ze środków własnych banku.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, przedstawiające prawo kapitału, niedopuszczone do publicznego obrotu

liczba akcji/udziałów	Nazwa spółki	wartość na 31/12/2009 w PLN
7000	<i>GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH w Warszawie S.A.</i>	128 240,00
100	<i>Biuro Informacji Kredytowej S.A.</i>	106 355,40
11	<i>SWIFT *</i>	26 840,00

* ewidencja prowadzona w EUR

Akcje i udziały mniejszościowe w podmiotach niefinansowych

liczba akcji/udziałów	Nazwa spółki	wartość na 31/12/2009 w PLN
1	<i>Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.</i>	10 000,00
5	<i>Międzynarodowa Szkoła Bankowa i Finansów Sp. z o.o.</i>	2 500,00

5. Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi zostały zaprezentowane w nocie 40 Sprawozdania Finansowego.

6. Opis wykorzystania przez emitenta wpływów z emisji papierów wartościowych

W 2009 roku Bank nie przeprowadzał emisji papierów wartościowych.

7. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników

Nordea Bank Polska S.A. nie publikował żadnych prognoz dotyczących wyników finansowych Banku.

8. Zarządzanie zasobami finansowymi emitenta, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań

Nordea Bank Polska S.A. zarządza zasobami finansowymi zgodnie z wytycznymi i standardami Grupy Nordea. Zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi Bank monitoruje na bieżąco ryzyko płynności oraz stopy procentowej. Bank posiada odpowiednie umowy z Grupą Nordea gwarantujące zapewnienie finansowania obsługi zobowiązań, w razie wystąpienia takiej konieczności. Nordea Bank Polska S.A. wywiązuje się z na bieżąco z zaciągniętych zobowiązań.

W roku 2009 Bank uruchomił 980 milionów CHF w siedmiu transzach oraz 80 milionów EUR w jednej transzy z umowy kredytowej z Nordea Bank Finland Plc podpisanej w dniu 30.05.2008r., z późniejszym aneksem z 12.08.2008r. Umowa opiewa na 1 miliard EUR i stanowi potencjalne zabezpieczenie jego potrzeb płynnościowych. Na mocy teŹe umowy Bank jest uprawniony do ciągnięć transz na okresy od 6 miesięcy do 5 lat, ze spłatami nie później niż do dnia 31.12.2016 r., po oprocentowaniu opartym na cenach rynkowych.

W dniu 15.07.2009r. Bank podpisał umowę kredytową z Nordea Bank Finland Plc na kwotę 600 milionów EUR stanowiącą potencjalne zabezpieczenie jego potrzeb płynnościowych. Na mocy teŹe umowy Bank jest uprawniony do ciągnięć transz na okresy od 9 miesięcy do 5 lat, ze spłatami nie później niż do dnia 31.12.2015r., po oprocentowaniu opartym na cenach rynkowych. W dniu 30.11.2009. Bank podpisał aneks – Transfer Notice, na mocy którego wszelkie prawa i obowiązki

zostały przeniesione na Nordea Bank AB (publ). Na dzień 31.12.2009 r. Bank nie uruchomił z tej umowy żadnej transzy.

Korzystając z umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym Bank uruchomił (w pierwszym półroczu 2009 r.) dwie transze, w sumie 361 474 852 PLN. Kwota ta wyczerpuje w całości umowę z EBI.

Dodatkowo dnia 28.01.2009 r. Bank uruchomił pożyczkę podporządkowaną na kwotę 68 milionów CHF. Pożyczka została uruchomiona w oparciu o umowę z Nordea Bank Finland Plc z dnia 30.09.2008r.

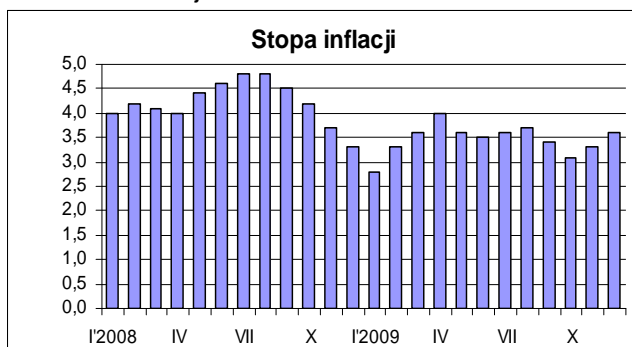
9. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Działalność kapitałowa Nordea Bank Polska S.A. jest realizowana zgodnie z polityką Grupy Nordea, w skład której wchodzi szwedzka spółka Nordea Bank AB (publ), będąca dla Banku akcjonariuszem większościowym, posiadającym 45 081 403 akcji Banku, co stanowi 99,04% kapitału akcyjnego. Polityka ta zakłada m. in. redukcję ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje spółek giełdowych. W związku z tym Nordea Bank Polska S.A. w najbliższym okresie nie planuje wzrostu swoich inwestycji kapitałowych, zaś istniejący portfel akcji obejmuje akcje i udziały w spółkach, których obszar działania wspiera działalność bankową – por. cz. B, p. 4. Wartość tego portfela stanowi ok. 0,03% kwoty funduszy własnych.

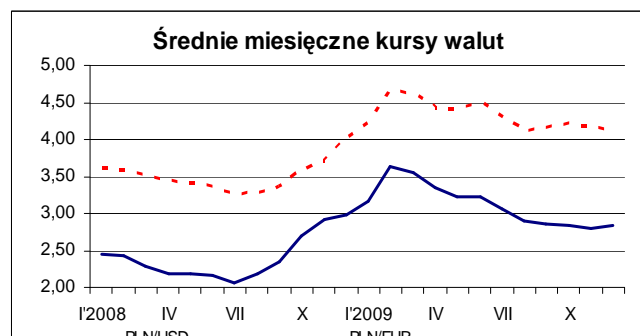
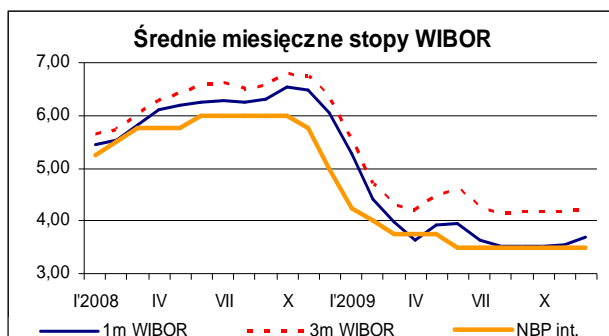
10. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju emitenta oraz opis perspektyw rozwoju działalności emitenta co najmniej do końca trwającego roku obrotowego, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

Czynniki zewnętrzne

- Polska jest jedynym krajem w Europie, któremu udało się utrzymać dodatnie stopy wzrostu we wszystkich trzech kwartałach 2009 r. (0,8% w 1. kwartale, 1,1% w 2. kwartale, 1,7% w 3. kwartale – w porównaniu z analogicznymi kwartałami 2008 r.). Wzrost gospodarki jest podtrzymywany przez rosnący popyt konsumentów indywidualnych i spożycie zbiorowe, przy dodatkowym udziale inwestycji w infrastrukturę komunalną i transportową. Korzystnym faktem jest też niższe ujemne saldo handlu zagranicznego, gdyż eksport wykazuje niższy spadek w porównaniu z importem. Dane krótkookresowe, charakteryzujące dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa oraz dynamikę wolumenu sprzedaży detalicznej wskazują na utrzymywanie się optymistycznych trendów także i w 4 kwartale 2009 r.
- Spowolnienie wzrostu gospodarczego spowodowało jednak, że stopa bezrobocia na przestrzeni roku 2009 wzrosła z 9,5% (grudzień 2008 r.) do 11,2% w marcu 2009 r., by następnie ulec sezonowemu obniżeniu do 10,7% w czerwcu i wzrosnąć do 11,9% w grudniu. Sezonowe obniżenie bezrobocia w okresie letnim było płytsze, niż osiągnięte w poprzednim roku (8,8% w październiku 2008 r.). Wzrost bezrobocia jest jednak niższy w porównaniu z innymi krajami UE, a zarazem wolniejszy, niż oczekiwano jeszcze kilka miesięcy temu, tym niemniej, powoduje obniżenie presji na wzrost płac. Nie oddziałuje zatem istotny czynnik, który mógłby powodować wzrost inflacji.

- Inflacja ukształtowała się w roku 2009 na średnim poziomie 3,5% (www.stat.gov.pl, 14.01.2010). Identyczną wartość osiągnęła także stopa miesięczna dla grudnia, obliczona względem grudnia 2008 r. Tak więc pomimo obserwowanych w kolejnych miesiącach fluktuacji, z minimum w styczniu na poziomie 2,8% i maksimum w kwietniu (4,0%), można stwierdzić, że w minionym roku inflacja utrzymywała się w pobliżu górnej granicy przedziału bezpośredniego celu inflacyjnego polityki pieniężnej (2,5%±1%). Napędzały ją głównie sezonowe zmiany cen żywności oraz fluktuacje cen paliw i energii, wpływające na koszty utrzymania mieszkań i ceny transportu.
- Na przestrzeni całego roku 2009 Rada Polityki Pieniężnej obniżyła stopy procentowe NBP w sumie o 150 punktów bazowych, z czego 75 punktów w styczniu (podążając za decyzjami innych banków centralnych i starając się przeciwdziałać wzrostowi ceny pieniądza oraz spowolnieniu dynamiki gospodarki), a następnie po 25 punktów bazowych w lutym, marcu i czerwcu. Tak więc od czerwca 2009 r. stopa referencyjna pozostaje na historycznie najniższym poziomie 3,50%. Kwestia podtrzymania aktualnej polityki pieniężnej czy jej zaostrzenia i przejścia do fazy podwyższania stóp procentowych to jedno z najważniejszych pytań, na które będą musieli znaleźć odpowiedź nowi członkowie Rady Polityki Pieniężnej, których kadencja rozpocznie się w styczniu i lutym b.r.
- Stopy procentowe polskiego rynku pieniężnego weszły w rok 2009 ze znacznym odchyleniem w górę w stosunku do stopy interwencyjnej NBP, wyrażając w ten sposób relatywnie wysoką ocenę ryzyka lokat międzybankowych: przykładowo, średnia stopa WIBOR 3M osiągnęła na koniec grudnia 2008 r. poziom 6,34%, czyli 134 punkty bazowe ponad stopą interwencyjną (5,00%). Szybko podążyły jednak za decyzjami Rady Polityki Pieniężnej i już w marcu 2009 r. marża na ryzyko obniżyła się do 55 punktów bazowych, po czym jednak niespodziewanie dał się zauważyć ponowny wzrost stóp rynkowych, który analitycy rynkowi interpretowali jako przejaw interwencji niektórych dużych banków, gromadzących znaczne wolumeny depozytów złotych w wyniku „wojny depozytowej” i dążących do kompensacji kosztu odsetkowego tych relatywnie drogich produktów poprzez podwyższenie benchmarków przy wycenie akcji kredytowej. Nasilenie wzrostu nastąpiło w maju – marża dla WIBOR 3M osiągnęła wtedy 112 punktów bazowych. Lato i jesień to okres końca wojny o depozyty: doszło do ponownego obniżenia i stabilizacji marż na ryzyko na poziomie 68-69 punktów bazowych, ale na koniec roku 2009 WIBOR 3M wzrósł do 4,27%. Stopy dla dłuższych okresów wskazują obecnie na potencjalne podwyższenie stóp o 25 punktów bazowych, ale dopiero po upływie 9-12 miesięcy.
- W analizowanym okresie stopy procentowe na międzynarodowych rynkach pieniężnych uległy jeszcze silniejszemu obniżeniu, jako przejaw zdecydowanego przeciwdziałania recesji gospodarczej zastosowane przez szereg banków centralnych: dla przykładu, LIBOR USD 3M, który jeszcze w październiku 2008 r. był na średnim poziomie 4,11%, do grudnia 2008 r. został zredukowany do 1,79%, zaś w ciągu kolejnych 3 kwartałów 2009 r. do 0,30% i kontynuował trend spadkowy aż do poziomu 0,25% na koniec grudnia. Podobny trend wykazywały stopy procentowe w przypadku euro (obniżenie od 3,26% średnio w grudniu 2008 r. do 0,67% rok później) czy franka szwajcarskiego (z poziomu 3,01% w październiku 2008 r. do 0,89% w grudniu tego roku i 0,25% w grudniu 2009 r.). Stopy dla dłuższych okresów sygnalizują jednak możliwy wzrost w przeciągu najbliższych 12 miesięcy, rzędu 40 punktów bazowych w przypadku szwajcarskiego franka, 60 punktów w przypadku euro i 75 punktów w przypadku amerykańskiego dolara. Tak więc stopy na rynkach międzynarodowych pozostają znacząco niższe w porównaniu ze stopami polskiego rynku pieniężnego. Jednocześnie wzmacniający trend złotego obniża ryzyko kursowe związane ze spłacaniem kredytów denominowanych w walutach obcych. Klienci polskich banków będą więc nadal zainteresowani kredytami walutowymi, przy czym względna łatwość pozyskania środków w euro w porównaniu z frankami szwajcarskimi, przy niewielkiej różnicy nominalnych poziomów stóp procentowych powoduje, że coraz bardziej nasila się zjawisko zastępowania kredytów we franku szwajcarskim kredytami we wspólnej walucie europejskiej.

- Kursy wymiany polskiego złotego od końca lutego 2009 r. charakteryzują się długookresową tendencją do aprecjacji, aczkolwiek w krótkich okresach zauważalne są różnokierunkowe fluktuacje. Porównując kursy na koniec grudnia 2009 r. (odpowiednio 2,8503 PLN/USD, 4,1082 PLN/EUR i 2,7661 PLN/CHF) z analogicznymi kursami sprzed roku (2,9618 PLN/USD, 4,1724 PLN/EUR, 2,8014 PLN/CHF), możemy stwierdzić aprecjację rzędu 3,8% względem amerykańskiego dolara i 1,3-1,5% względem euro i szwajcarskiego franka. Ale trzeba pamiętać, że globalny kryzys finansowy oraz międzynarodowe spekulacje walutowe spowodowały w przeciągu analizowanego okresu znaczne zaburzenia. Polska waluta była najsilniejsza na przełomie lipca i sierpnia 2008 r., osiągając kursy wymiany na poziomie 2,0220 PLN/USD, 3,2026 PLN/EUR i 1,9651 PLN/CHF. Następnie w przeciągu niespełna 6 miesięcy uległa dewaluacji rzędu 93% względem dolara, 53% względem euro i 68% względem franka, z apogeum w dn. 18.02.2009 r. (z kursami 3,90 PLN/USD, 4,90 PLN/EUR, 3,31 PLN/CHF), powracając do poziomu ostatnio obserwowanego 5 lat wcześniej, tzn. w lutym 2004 r. Jednak stosunkowo dobra kondycja polskiej gospodarki, w połączeniu z takimi czynnikami, jak udostępniona przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy elastyczna linia kredytowa z limitem rzędu 20,6 mld USD, wymiana środków unijnych czy wysiłki Ministerstwa Finansów, zmierzające do podtrzymania mocnej złotówki w celu zmniejszenia relacji zadłużenia zagranicznego do PKB przyczyniły się do tego, że pomiędzy lutym a grudniem mieliśmy do czynienia z aprecjacją polskiej waluty rzędu 27% względem dolara i 16% względem euro i szwajcarskiego franka.
- Dwa istotne czynniki kształtujące podaż depozytów gospodarstw domowych w roku 2008, a mianowicie straty ponoszone przez inwestujących w alternatywne formy oszczędzania (fundusze inwestycyjne i rynek akcji), a także rosnące oprocentowanie depozytów, wynikające z narastającego niedoboru płynności i podwyższonego ryzyka pożyczek międzybankowych przestały działać w roku 2009. Począwszy od lutego można już było zaobserwować odwrócenie trendu spadkowego aktywów funduszy inwestycyjnych i trendu wzrostowego oprocentowania depozytów klientów indywidualnych. Wolumen depozytów gospodarstw domowych wzrósł na przestrzeni 2009 r. o 17%, podczas gdy rok wcześniej charakteryzował się dynamiką rzędu 26%. Analogiczne wskaźniki wzrostu dla kredytów gospodarstw domowych ukształtowały się na poziomie 12% dla roku 2009 i 45% dla roku 2008 (choć w tym przypadku trzeba przypomnieć, że do wysokiej dynamiki akcji kredytowej w roku 2008 przyczyniły się w znaczącym stopniu kredyty walutowe i rewaluacja należności walutowych, spowodowana osłabieniem polskiej waluty na przełomie 2008 i 2009 roku. Natomiast w przypadku przedsiębiorców niższe wyniki finansowe i ostrożna polityka rozwojowa, w połączeniu z zaostrzeniem polityki kredytowej banków wobec podmiotów gospodarczych, uwiłdoczyły się w 10% wzroście poziomu depozytów i obniżeniu salda kredytów o ok. 3%.

Czynniki wewnętrzne

1. Zarząd ocenia, że realizowane działania istotnie przyczyniają się do wzrostu skali aktywności Banku, co powinno się przełożyć na ciągłą poprawę uzyskiwanych wyników ekonomicznych - obecnie i w najbliższej przyszłości:

- a) Silniejsza pozycja na rynku

Bank systematycznie zwiększa swoje aktywa i zakres działalności. Jest w gronie 15 największych podmiotów oferujących produkty i usługi bankowe na polskim rynku. Dysponuje siecią 23 oddziałów oraz 24 mniejszych placówek (21 Punktów Obsługi Bankowej – POB, 3 punkty kasowe), działających we wszystkich głównych miastach Polski. Od sierpnia 2007 r. rozpoczęło się uruchamianie sieci nowoczesnych placówek bankowych (PB) w ramach projektu TURBO, podporządkowanych specjalnie powołanemu Centrum Bankowości Detalicznej, funkcjonującemu na prawach wyodrębnionego oddziału Banku. Liczba tych placówek docelowo ma wynieść 150, zaś do dn. 31.12.2009 r. łącznie uruchomiono ich 112 (2007: 40 placówek, 2008: 60 placówek, 2009: 12 placówek). łącznie z punktem obsługi *Private Banking* cała sieć obejmuje 160 placówek, a jej geograficzny zasięg pozwala na obsługę klientów w całej Polsce. Wykaz placówek Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r. w podziale na regiony przedstawia poniższe zestawienie:

<p>REGION CENTRALNY</p> <ol style="list-style-type: none"> I Oddział w Łodzi POB w Łodzi (2) i Zgierzu II Oddział w Łodzi Oddział w Bełchatowie POB w Piotrkowie Trybunalskim i Kielcach Oddział w Pabianicach CBD – 4 PB (Łódź) <p>REGION ŚLĄSKO-MAŁOPOLSKI</p> <ol style="list-style-type: none"> Oddział w Krakowie Oddział w Katowicach POB w Katowicach (2) i Gliwicach CBD – 14 PB (Kraków – 13, Częstochowa) <p>REGION MAZOWIECKI</p> <ol style="list-style-type: none"> I Oddział w Warszawie POB w Warszawie (1) i Piasecznie II Oddział w Warszawie POB w Warszawie (3) III Oddział w Warszawie Oddział w Lublinie CBD – 47 PB (Warszawa – 40, Białystok, Grodzisk Maz., Legionowo, Łomianki, Nowy Dwór Maz., Pruszków, Wołomin) Punkt obsługi PRIVATE BANKING 	<p>REGION WIELKOPOLSKI</p> <ol style="list-style-type: none"> Oddział w Poznaniu POB w Poznaniu (2) i Gorzowie Wielkopolskim Oddział w Bydgoszczy POB w Bydgoszczy Oddział w Szczecinie POB w Szczecinie CBD – 21 PB (Bydgoszcz – 2, Poznań – 14, Swarzędz, Szczecin – 3, Toruń) <p>REGION DOLNOŚLĄSKI</p> <ol style="list-style-type: none"> Oddział we Wrocławiu POB we Wrocławiu CBD – 14 PB (Wrocław – 13, Opole) <p>REGION POMORSKI</p> <ol style="list-style-type: none"> I Oddział w Gdyni POB w Gdyni II Oddział w Gdyni III Oddział w Gdańsku Oddział w Olsztynie Oddział w Elblągu Oddział w Rumi Oddział w Starogardzie Gdańskim Oddział w Tczewie Oddział w Żukowie Oddział Internetowy w Gdańsku CBD – 13 PB (Gdańsk – 7, Gdynia – 5, Sopot)
---	---

Objaśnienia skrótów:

- CBD: Centrum Bankowości Detalicznej
- PB: Placówka Bankowa
- POB: Punkt Obsługi Bankowej

b) Szeroka oferta produktów i usług

W swej ofercie produktowej Bank zawarł tradycyjne produkty i usługi, których sprzedaż jest wspierana konkurencyjną (szczególnie w okresie ostatniego kwartału) polityką w zakresie stóp procentowych i stawek prowizyjnych oraz promowaniem długotrwałych relacji z klientem. Szeroko rozwinięta jest także oferta w zakresie produktów „bankassurance”, jednostek TFI (w tym dystrybucja własnych funduszy Grupy Nordea – aczkolwiek w ostatnim okresie zapotrzebowanie na te produkty spadło w ślad za stratami wynikającymi z inwestycji na rynku kapitałowym) oraz nowe produkty bankowości elektronicznej (więcej informacji na ten temat zaprezentowano w p. 1 część B). Wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom klientów, wspierane badaniami satysfakcji klientów oraz skutecznymi kampaniami marketingowymi to niewątpliwie podstawowe źródła sukcesów w zwiększaniu skali działalności.

2. Współpraca z Akcjonariuszem Większościowym - Nordea Bank AB (publ)

Nordea Bank AB (publ) jest międzynarodową instytucją finansową należącą do Grupy Nordea. Nordea to największa grupa finansowa w regionie Skandynawii i Morza Bałtyckiego – jej wartość aktywów osiąga kwotę 488 mld EUR (na dzień 30.09.2009 r.). Obsługuje łącznie blisko 10 mln klientów (osób fizycznych i klientów korporacyjnych), będąc liderem bankowości internetowej i operacji e-commerce – liczba e-klientów osiąga 5,9 mln. Nordea posiada silną pozycję na rynku usług bankowych w Skandynawii, obsługując około połowy skandynawskich gospodarstw domowych.

Obsługa klientów dokonywana jest za pośrednictwem ok. 33,0 tys. pracowników w około 1 400 placówkach bankowych, jak również z wykorzystaniem wysoko rozwiniętych usług telefonicznych i

internetowych. Nordea jest również liderem w usługach typu *asset management* na skandynawskich rynkach finansowych.

Pierwszą inwestycją Nordea w Polsce był zakup akcji Banku Komunalnego w Gdyni S.A. oraz BWP-Unibank S.A. w Gdańsku. Połączenie z rodzimym LG Petro Bank S.A. podniosło rangę Nordea BP S.A. w strukturach Grupy Kapitałowej Nordea.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. inwestycje Grupy Nordea na rynku polskim obejmują:

- 99,04% udziału w kapitale Nordea Bank Polska S.A.,
- 100 % udziału w kapitale Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.,
- 100 % udziału w kapitale Nordea Finance Polska S.A.,
- 100% udziału w kapitale Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Strategia i rozwój Nordea Bank Polska S.A.

Perspektywy rozwoju Nordea Bank Polska S.A. są ściśle związane z polityką Grupy Nordea w stosunku do rynków krajów nadbałtyckich i Polski. Grupa Nordea postrzega te kraje jako naturalną strefę wpływów. Strategicznym celem Grupy Nordea jest kontynuacja ekspansji w tym regionie. W Polsce Grupa Nordea zamierza realizować tę strategię za pośrednictwem Nordea Bank Polska S.A., dążąc do osiągnięcia dominującej pozycji w sektorze klientów nordyckich oraz czołowej pozycji w innych wybranych segmentach rynku.

Ideą rozwoju działalności w Polsce jest:

Dystrybucja - strategicznie zlokalizowane oddziały w głównych miastach oraz wykorzystanie nowoczesnej technologii kanałów dystrybucji, takich jak: Internet, bankowość telefoniczna, karty oraz dystrybutorzy zewnętrzni.

Klienci - firmy skandynawskie i międzynarodowe, najlepsze firmy polskie i gminy, pracownicy naszych firm oraz zamożni klienci indywidualni wykazujący chęć skorzystania z nowych i nowoczesnych form usług bankowych.

Produkty - standardowy zestaw produktów i podejście do klienta, które odniosły sukces w krajach Grupy Nordea.

Pozycja – znaczący podmiot działający na rynku w wybranych segmentach rynku bankowego w Polsce.

Grupa Nordea ma wyznaczone długookresowe cele dla rynku polskiego:

- Osiągnięcie statusu istotnego gracza i osiągnięcie najwyższego wzrostu i rentowności w strategicznych segmentach rynku:
  - Firmy skandynawskie i międzynarodowe
  - Najlepsze firmy lokalne
  - Gminy i jednostki samorządu terytorialnego
  - Pracownicy klientów korporacyjnych
  - Klienci indywidualni o wysokich dochodach
  - Klienci indywidualni wybierający takie produkty jak kredyty mieszkaniowe, karty, usługi finansowe
- Posiadanie szerokiej i innowacyjnej sieci dystrybucji za pośrednictwem wielu kanałów, przy wysokim wykorzystaniu usług internetowych:
  - Optymalna liczba centrów doradczych, oddziałów i punktów sprzedaży
  - Sieć agentów
  - E-Banking
  - Centra kontaktowe
  - Karty, w tym karty typu *co-branded*
  - Sieć bankomatów, opcja *cash back*
- Nowoczesna i ujednolicona oferta produktów przy standardowej i skutecznie wdrożonej koncepcji klienta w Grupie Nordea.
- Niskie koszty stałe, wskaźnik kosztów do przychodów poniżej 50%.

11. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania spółką emitenta i jego grupą kapitałową

W roku obrotowym 2009 nie nastąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Bankiem. Nordea Bank Polska S.A. działa w strukturze rozproszonej terytorialnie, zarządzanej w oparciu o trzy centra biznesowe w Trójmieście, Łodzi i Warszawie. Decyzja o zlokalizowaniu prawnej siedziby Nordea Bank Polska S.A. w Gdyni jest spójna z koncepcją rozwoju biznesu Grupy Nordea na obszarze wokół Morza Bałtyckiego. Komórki organizacyjne w Trójmieście są odpowiedzialne za rozwój produktów i usług bankowych oraz za obsługę władz spółki. W Łodzi prowadzona jest działalność operacyjna, scentralizowane administrowanie kredytami, działalność na rzecz rozwoju produktów hipotecznych i narzędzi informatycznych, jak również szkolenia osób zatrudnianych w Banku w ramach realizowanego programu rozwoju sieci detalicznej. Natomiast w gestii ośrodka w Warszawie pozostają kontakty z głównymi klientami korporacyjnymi, w tym szczególnie z klientami skandynawskimi – dzięki działającemu w stolicy Departamentowi Bankowości Skandynawskiej, oraz scentralizowane zarządzanie nowo powstającymi placówkami bankowymi poprzez Centrum Bankowości Detalicznej. Dzięki podziałowi na trzy równorzędne wyspecjalizowane centra, zarządzanie Bankiem jest bardziej efektywne.

12. Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Z polskimi osobami zarządzającymi Bank ma podpisane umowy o zakazie konkurencji, które przewidują odszkodowania.

Umowy stanowią o odszkodowaniu po ustaniu zatrudnienia.

Odszkodowanie ma charakter wyłącznie pieniężny. Kwota wypłacana danej osobie jest zróżnicowana i uzależniona od szeregu czynników, w zależności od rangi danej osoby w strukturze zarządu. Kwota odszkodowania ma być wypłacana po ustaniu zatrudnienia przez okres od 6-ciu do 12-u miesięcy.

13. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej wszystkich akcji emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach grupy kapitałowej emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie)

Łączna liczba akcji Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r. wynosi 45.518.700 szt. o wartości nominalnej 5,00 zł każda akcja.

Na podstawie informacji posiadanych przez emitenta, liczba akcji Nordea Bank Polska S.A. będących w posiadaniu osób nadzorujących i zarządzających Spółką (dla każdej osoby oddzielnie) przedstawia się następująco:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Ilość posiadanych akcji Nordea BP S.A. (stan na 31.12.2009)
1.	Wojciech Rybowski	Przewodniczący Rady Banku	1
2.	Thomas Neckmar	Wiceprzewodniczący Rady Banku	0
3.	Emilia Osewska-Mądry	Członek Rady Banku	0
4.	Maciej Dobrzyniecki	Członek Rady Banku	100
5.	Marek Głuchowski	Członek Rady Banku	0
6.	Esa Tuomi	Członek Rady Banku	0
7.	Rauno Päivinen	Członek Rady Banku	0
8.	Henrik Bernhard Winther	Członek Rady Banku	0
9.	Eugeniusz Kwiatkowski	Członek Rady Banku	0
10.	Jacek Wańkiewicz	Członek Rady Banku	0
11.	Asbjorn Hoyheim	Członek Rady Banku	0
12.	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu Banku	0
13.	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu Banku – Z-ca Prezesa Zarządu	0
14.	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu Banku	0
15.	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu Banku	0
16.	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu Banku	0
17.	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu Banku	0

Skład Rady Banku i Zarządu Banku na dzień 31.12.2009 r.

Na dzień 31.12.2009 r. Nordea Bank Polska S.A. nie posiada żadnej jednostki podporządkowanej i tym samym nie tworzy Grupy Kapitałowej.

14. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści oraz świadczeń dodatkowych, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane dla każdej osoby oddzielnie (w tys. zł):

Zarząd Banku:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	01.01- 31.12.2009	01.01- 31.12.2008	Uwagi
1.	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu	1 431,6	1 405,6	
2.	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu	847,0	814,0	
3.	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	1 106,9	1 049,1	
4.	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	535,4	532,3	
5.	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu	706,0	162,0	od 01.09.2008
6.	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	515,9	-	od 14.01.2009
7.	Janne Hirsto	Wiceprezes Zarządu	130,4	670,3	do 31.12.2008
8.	Wojciech Papierak	Wiceprezes Zarządu	-	394,1	do 30.06.2008
Razem			5 273,2	5 027,4	

Rada Nadzorcza Banku:

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	01.01- 31.12.2009	01.01- 31.12.2008	Uwagi
1.	Wojciech Rybowski	Przewodniczący Rady	120,0	109,3	
2.	Emilia Osewska-Mądry	Członek Rady	54,0	48,6	
3.	Maciej Dobrzyniecki	Członek Rady	54,0	48,6	
4.	Eugeniusz Kwiatkowski	Członek Rady	54,0	48,6	
5.	Jacek Wańkiewicz	Członek Rady	54,0	48,6	
6.	Marek Głuchowski	Członek Rady	54,0	29,9	od 12.06.2008
7.	Andrzej Zwara	Członek Rady	-	18,8	do 12.06.2008
Razem			390,0	352,4	

Pozostali członkowie Rady Nadzorczej nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji.

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń, nagród lub korzyści podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych, bonusów i świadczeń dodatkowych w danym roku obrotowym.

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane łącznie - dla każdej grupy osobno, zostały zaprezentowane w nocie 40 Sprawozdania Finansowego.

15. Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Nie są znane emitentowi umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez akcjonariuszy m.in. przez akcjonariusza większościowego Banku – Nordea Bank AB (publ). Jednak intencją Partnera Strategicznego jest realizacja, za pośrednictwem Banku, długookresowej strategii ekspansji działalności bankowej w Polsce.

16. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

W maju 2007, 2008 i 2009, Spółka Dominująca, Nordea Bank AB (NBAB), uruchomiła programy Wypłat Opartych o Akcje ("Share-based Payment Program") pod nazwami Długoterminowy program motywacyjny 2007, 2008 i 2009 (Long Term Incentive Program - LTIP 2007,2008,2009).

W programach tych bierze udział kierownictwo Nordea Bank Polska. Uczestnicy LTIP obejmą w posiadanie akcje NBAB, pod warunkiem spełnienia pewnych kryteriów efektywności.

Z uwagi na to, iż programy akcji pracowniczych zostały stworzone i funkcjonują w Spółce Dominującej, Bank nie posiada systemu kontroli akcji pracowniczych.

17. Informacje o źródłach finansowania działalności operacyjnej banku, z wyszczególnieniem udziału poszczególnych czynności bankowych w finansowaniu działalności banku ogółem, z uwzględnieniem struktury terytorialnej

Podstawowymi źródłami finansowania działalności Banku na dzień 31.12.2009 r. były:

- Kapitały własne
- Środki pozyskane na rynku międzybankowym (w tym od Grupy Nordea)
- Depozyty klientów

Bliższe informacje o udziale wyżej wymienionych komponentów środków własnych i zobowiązań w sumie bilansowej zawarto w pkt. 4 części A.

Struktura geograficzna (terytorialna) pozyskanych depozytów i udzielonych kredytów wg stanu na 31.12.2009 r. została zamieszczona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Depozyty z wył. zobowiązań wobec banków		Kredyty brutto z wył. należności od banków	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Centrala *	4 483 696	48,7	7 454 412	43,8
Mazowieckie	1 667 408	18,1	2 994 955	17,6
Pomorskie	979 748	10,6	1 548 242	9,1
Łódzkie	921 038	10,0	688 462	4,0
Kujawsko-Pomorskie	199 233	2,2	452 328	2,7
Małopolskie	192 440	2,1	728 319	4,3
Wielkopolskie	194 154	2,1	852 333	5,0
Dolnośląskie	165 170	1,8	861 238	5,1
Zachodniopomorskie	162 538	1,8	433 404	2,5
Warmińsko-Mazurskie	101 949	1,1	338 846	2,0
Śląskie	66 398	0,7	398 272	2,3
Lubelskie	38 641	0,4	139 463	0,8
Świętokrzyskie	18 235	0,2	88 178	0,5
Lubuskie	12 783	0,1	35 061	0,2
Podlaskie	6 738	0,1	12 965	0,1
Opolskie	2 857	0,0	9 806	0,1
Razem	9 213 026	100,0	17 036 284	100,0

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych należności lub zobowiązań

W przypadku operacji z klientami charakterystyczna dla Banku jest równowaga w finansowaniu kredytów udzielanych w złotych przez depozyty w walucie krajowej, natomiast popyt klientów na kredyty denominowane w walutach obcych przekracza wolumen depozytów walutowych. Konieczne jest więc zewnętrzne finansowanie walutowej akcji kredytowej przy użyciu środków z Grupy Nordea. Fakt ten przyczynia się do zmiany struktury finansowania: udział zobowiązań wobec klientów w zobowiązaniach ogółem (bez odsetek) obniżył się z 58,8% na koniec roku 2008 do 49,5%.

Źródła finansowania i kierunki ich wykorzystania:

	stan na 31.12.2009 r.	stan na 31.12.2008 r.
Depozyty bez rynku międzybankowego	9 213 026	8 328 545

Depozyty międzybankowe	9 408 266	5 839 330
Zobowiązania łącznie ^{*)}	18 621 298	14 167 875
Kredyty bez rynku międzybankowego	17 036 284	13 704 124
Rynek międzybankowy	497 218	199 467
Należności brutto łącznie ^{*)}	17 533 502	13 903 591

^{*)} Dane w tys. zł; nie obejmują odsetek i innych należności lub zobowiązań.

Struktura walutowa należności i zobowiązań*

<i>mln zł</i>	Ogółem	złotowe	%	walutowe	%
Należności	17 571	8 239	46,9%	9 332	53,1%
- banki	497	307	61,8%	190	38,2%
- klienci	17 074	7 932	46,5%	9 141	53,5%
Zobowiązania	18 664	8 270	44,3%	10 394	55,7%
- banki	9 412	206	2,2%	9 206	97,8%
- klienci	9 252	8 064	87,2%	1 188	12,8%
Relacja zobowiązania / należności (tylko klienci)	54,2%	101,7%	X	13,0%	X

* Dane netto, z odsetkami

18. Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych i wartości zabezpieczeń, ustanowionych na rachunkach lub majątku kredytobiorców

W 2009 roku Nordea Bank Polska S.A. wystawił 200 (2008: 131) bankowych tytułów egzekucyjnych (BTE) o łącznej wartości 10 772 tys. zł (2008: 14 632 tys. zł).

Wartość zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców:

- zgodnie z treścią umowy ustanawiającej zabezpieczenie – 9 741 tys. zł (2008: 34 223 tys. zł),
- zgodnie z wartością dla Banku w dacie wystawienia BTE – 5 186 tys. zł (2008: 16 947 tys. zł).

19. Informacje o istotnych umowach pomiędzy Bankiem a bankiem centralnym lub organami nadzoru

Dnia 09 czerwca 2009 r. została zawarta umowa w sprawie zasad uczestnictwa w Systemie Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami pomiędzy Związkiem Banków Polskich a Nordea Bank Polska S.A.

W 2009 roku nadal obowiązują standardowe umowy, umożliwiające prowadzenie działalności bankowej tj.:

- Umowa rachunku bankowego pomiędzy NBP a Nordea Bank Polska S.A. określająca zasady prowadzenia rachunku bieżącego Banku przez Centralę NBP,
- Umowa dotycząca wykorzystania poczty elektronicznej do przekazywania informacji pomiędzy NBP a Bankiem,
- Umowa dotycząca współpracy w zakresie wymiany informacji w systemie MIG Bankowy Rejestr pomiędzy ZBP a Bankiem,
- Umowa z NBP określająca warunki otwierania i prowadzenia rachunku RTGS w systemie SORBNET EURO,
- Porozumienie ze Związkiem Banków Polskich w sprawie zasad i warunków wymiany informacji o udzielonych kredytach mieszkaniowych w ramach Systemu Analiz Rynku Finansowania Nieruchomości „SARFiN”.

20. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku, o wszystkich zobowiązaniach umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych, umowach o submisje oraz gwarancjach udzielonych podmiotom od niego zależnym

Na dzień 31.12.2009 r. nie występują zaciągnięte kredyty, umowy pożyczki, jak i znaczące poręczenia i gwarancje nie dotyczące działalności operacyjnej banku.

Na dzień bilansowy 31.12.2008 r. występują zobowiązania Banku z tytułu gwarancji emisji obligacji komunalnych emitowanych za pośrednictwem Banku udzielone jednostkom samorządu terytorialnego w wysokości 5 300 tys. zł., co prezentuje poniższa tabela:

Nazwa Emitenta	Rodzaj papierów wartościowych	Kwota	Powiązania	Skierowanie do publicznego obrotu
Gmina Elbląg	obligacje	1.300.000,- PLN	Brak	Nie
Gmina Męcinka	obligacje	1.500.000,- PLN	Brak	Nie
Gmina Sadlinki	obligacje	2.500.000,- PLN	Brak	Nie

Na dzień bilansowy 31.12.2009 r. nie występują zobowiązania Banku z tytułu gwarancji emisji obligacji korporacyjnych emitowanych za pośrednictwem Banku.

Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2009 r. Bank nie posiada zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych.

W dniu 17 lutego 2009 r. Bank wykupił 5-letnie obligacje serii O1, z którymi nie były związane żadne świadczenia niepieniężne oraz dokonał w tym dniu wypłaty odsetek za dziesiąty, ostatni okres odsetkowy. Kwota wykupu: 1.292.300,00 zł; wartość wypłaconych odsetek: 39.027,46 zł.

21. Opis współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi

Nordea Bank Polska S.A. należy do największej skandynawskiej grupy finansowej Nordea. Bank, poprzez system SWIFT ma zapewnioną łączność z ponad 1 tys. instytucji finansowych na świecie. Bank posiada status uczestnika bezpośredniego w polskich systemach clearingowych oraz uczestnika pośredniego w systemach STEP2/ EBA oraz TARGET2.

Liczba rachunków Loro otwieranych w Banku przez banki zagraniczne i krajowe wykazuje od kilku lat tendencję wzrostową. Szczególnie wzrost ten jest widoczny jeśli chodzi o banki z obszaru Emerging Markets. Znaczący udział w rozliczaniu płatności komercyjnych kierowanych z zagranicy do Polski powoduje, że Bank należy do grona głównych banków clearingowych na rynku polskim.

W roku 2009 trwały prace przygotowujące Bank do implementacji Payment Service Directive, która w krajach Unii Europejskiej miała być obowiązująca od dnia 1 listopada 2009r. W kilku krajach, w tym i w Polsce jej wejście jest opóźnione. Celem Dyrektywy jest ujednoczenie pod względem przejrzystości opłat i łatwości dokonywania transakcji przelewów krajowych i zagranicznych.

Równoległe toczą się prace przygotowujące Bank do przyjęcia innej Dyrektywy unijnej – MiFID. Dyrektywa ta mówi o rynku instrumentów finansowych. Podobnie jak wejście PSD, implementacja MiFID-u w Polsce opóźnia się.

Ponadto Bank podpisał umowy z kilkoma bankami zagranicznymi dotyczącymi współpracy w dziedzinie wymiany walutowej oraz FX sharing.

Nordea Bank Polska SA współpracuje również z wieloma krajowymi i międzynarodowymi nie-bankowymi instytucjami finansowymi, takimi jak towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy brokerskie, biura maklerskie itp. W 2009 r. Bank wdrożył kilka rozbudowanych produktów wspierających zarządzanie środkami finansowymi w układzie krajowym i międzynarodowym. Ponadto Bank prowadzi z powyższymi instytucjami współpracę w zakresie produktów skarbowych.

22. Określenie przeciętnej podstawowej stopy procentowej stosowanej w Banku dla depozytów i kredytów w poszczególnych kwartałach 2009 r.

Dla przeciwdziałania skutkom globalnego kryzysu finansowego na całym świecie podjęto środki mające na celu obniżenie ceny pieniądza poprzez redukcję stóp procentowych banków centralnych.

Efektom tej polityki były znaczące obniżki rynkowych stóp procentowych i ich utrzymywanie się na przestrzeni całego roku 2009 na niskim poziomie. Poniżej przedstawiono średnie stopy 3-miesięczne WIBOR i LIBOR (dla EUR, USD i CHF) w IV kwartale 2008 r. i kolejnych kwartałach 2009 r.

	Kw. 4'08	Kw. 1'09	Kw. 2'09	Kw. 3'09	Kw. 4'09	Zmiana (punkty bazowe) Kw.4'08 – Kw. 4'09
3M WIBOR	6,63%	4,85%	4,43%	4,20%	4,20%	-242
3M LIBOR EUR	4,21%	2,02%	1,31%	0,84%	0,68%	-353
USD	2,74%	1,24%	0,85%	0,41%	0,27%	-248
CHF	1,95%	0,51%	0,40%	0,34%	0,26%	-169

W wyniku tych zmian obniżyły się znacząco, aczkolwiek w stopniu nieco niższym, niż rynkowe benchmarki, przeciętne stopy oprocentowania kredytów i depozytów stosowane w Banku, obliczone jako relacja zrealizowanych przychodów i kosztów odsetkowych do średnich miesięcznych wolumenów akcji kredytowej brutto oraz akcji depozytowej (bez uwzględnienia lokat międzybankowych).

Przeciętne oprocentowanie w kwartale	Kw. 4'08	Kw. 1'09	Kw. 2'09	Kw. 3'09	Kw. 4'09	Zmiana (punkty bazowe) Kw.4'08 – Kw. 4'09
Kredyty ogółem	6,06%	4,53%	3,67%	3,62%	3,77%	-229
złotowe	7,45%	6,37%	5,31%	5,30%	5,34%	-211
walutowe	4,62%	3,01%	2,34%	2,27%	2,49%	-213
Depozyty ogółem	4,82%	4,25%	3,35%	2,95%	2,78%	-204
złotowe	5,21%	4,71%	3,73%	3,33%	3,18%	-204
walutowe	2,11%	1,22%	0,60%	0,35%	0,29%	-183
- w tym środki bieżące	2,83%	2,18%	1,63%	1,33%	1,24%	-159
złotowe	3,18%	2,58%	1,96%	1,64%	1,53%	-164
walutowe	1,20%	0,67%	0,34%	0,16%	0,15%	-106
depozyty terminowe	6,05%	5,77%	4,57%	4,13%	3,99%	-206
złotowe	6,35%	6,04%	4,79%	4,37%	4,28%	-207
walutowe	3,16%	2,36%	1,19%	0,79%	0,59%	-257
Spread kredyty-depozyty						
- złotowe	2,24%	1,66%	1,58%	1,97%	2,17%	
- walutowe	2,51%	1,80%	1,75%	1,92%	2,21%	

Jak wynika z powyższego porównania, na początku 2009 r. dokonało się znaczące obniżenie oprocentowania kredytów, za którym nie poszło proporcjonalne obniżenie kosztu odsetkowego depozytów złotych. Było to rezultatem „wojny o depozyty”, prowadzonej m. in. za pomocą stosunkowo wysokich nominalnych stóp procentowych depozytów. Odstąpienie Banku od tej wojny, a także podwyższenie marż odsetkowych dla nowo sprzedawanych produktów kredytowych pociągnęło za sobą w drugim półroczu powrót marż w kierunku poziomów uzyskiwanych rok wcześniej.

23. Struktura geograficzna i sektorowa posiadanych depozytów

Zobowiązania z tytułu przyjętych depozytów klientów (z wyłączeniem środków z banków, odsetek i innych zobowiązań) w Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r. osiągnęły kwotę 9 213,0 mln zł, co w porównaniu ze stanem odnotowanym na koniec grudnia 2008 r. stanowi wzrost o 11%. Depozyty osób fizycznych stanowią 29% tej kwoty, depozyty podmiotów gospodarczych (sektora finansowego i niefinansowego) 63%, zaś depozyty sektora publicznego 8%. Oznacza to przesunięcie w kierunku wzrostu udziału sektora publicznego i podmiotów gospodarczych odpowiednio o 4 i 1 punkt procentowy, kosztem depozytów osób fizycznych, których udział obniżył się o 5 punktów procentowych.

Nie obserwuje się natomiast większych zmian w strukturze geograficznej pozyskiwanych depozytów, która pokazuje, że istotną rolę w pozyskaniu depozytów odgrywają departamenty Centrali, obsługujące dużych klientów instytucjonalnych, wraz z bankowością internetową, a także placówki funkcjonujące w regionach skupionych wokół trzech lokalizacji Centrali.

Struktura geograficzna pozyskanych depozytów z wyłączeniem lokat międzybankowych:

Wyszczególnienie	stan na 31.12.2009		stan na 31.12.2008	
	Depozyty z wył. lokat międzybankowych w tys. zł	w %	Depozyty z wył. lokat międzybankowych w tys. zł	w %
Centrala *	4 483 696	48,7	3 497 326	42,0
Mazowieckie	1 667 408	18,1	1 843 747	22,1
Pomorskie	979 748	10,6	952 572	11,4
Łódzkie	921 038	10,0	836 995	10,0
Kujawsko-Pomorskie	199 233	2,2	242 935	2,9
Małopolskie	192 440	2,1	210 034	2,5
Wielkopolskie	194 154	2,1	193 373	2,3
Dolnośląskie	165 170	1,8	152 781	1,8
Zachodniopomorskie	162 538	1,8	144 103	1,7
Warmińsko-Mazurskie	101 949	1,1	114 643	1,4
Śląskie	66 398	0,7	60 629	0,7
Lubelskie	38 641	0,4	49 433	0,6
Świętokrzyskie	18 235	0,2	15 290	0,2
Lubuskie	12 783	0,1	14 131	0,2
Podlaskie	6 738	0,1	552	0,0
Opolskie	2 857	0,0	---	---
Razem	9 213 026	100,0	8 328 545	100,0

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych zobowiązań

Struktura sektorowa pozyskanych depozytów:

Sektory rynku	Stan na 31.12.2009		Stan na 31.12.2008	
	Wartość (tys. zł)	%	Wartość (tys. zł)	%
Sektor finansowy	10 698 420	57,5%	6 825 754	48,2%
Banki	9 408 266	50,5%	5 839 330	41,2%
Międzynarodowe instytucje finansowe	511 475	2,7%	150 000	1,1%
Pozostałe podmioty finansowe	778 679	4,2%	836 424	5,9%
Sektor niefinansowy	7 184 359	38,6%	6 992 517	49,4%
Osoby prawne	4 507 095	24,2%	4 146 855	29,3%
Osoby fizyczne	2 677 264	14,4%	2 845 662	20,1%
Jednostki sektora budżetowego	738 513	4,0%	349 604	2,5%
Ogółem	18 621 292	100,0%	14 167 875	100,0%

Uwaga: Powyższe dane nie obejmują odsetek i innych zobowiązań

24. Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz struktura portfela kredytowego

Bank posiada ekspozycję na następujące rodzaje ryzyka finansowego wynikającego z prowadzonej działalności:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta)
- ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen rynkowych akcji)
- ryzyko płynności.

Niniejsza nota przedstawia ekspozycję Banku na wymienione ryzyka oraz cele i regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania i kontroli, a także omawia kwestie adekwatności kapitałowej Banku.

Celem zarządzania ryzykiem w Banku jest ograniczanie możliwości wystąpienia strat będących wynikiem:

- zmian sytuacji rynkowej (ryzyko rynkowe),
- niewypłacalności kontrahenta (ryzyko kredytowe),

oraz zapewnienie Bankowi właściwej, bezpiecznej struktury finansowania (ryzyko płynności) i adekwatnej do ponoszonego ryzyka wielkości kapitałów własnych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko niewywiązania się kredytobiorcy lub drugiej strony transakcji ze swoich zobowiązań i uwzględnia również sytuację, kiedy w przypadku niemożności spłaty, uzyskane zabezpieczenia są niewystarczające do zaspokojenia roszczeń Banku.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko przedzaliczeniowe i ryzyko rozliczeniowe.

Przy udzielaniu kredytów Bank dostosowuje się do wspólnych zasad wypracowanych przez Grupę Nordea. Podstawowe zasady prowadzenia działalności kredytowej oraz organy decyzyjne określone są przez Politykę i strategię kredytową Banku.

Wszelkie szczegółowe procedury związane z udzielaniem kredytów zawarte są w obowiązujących w Banku wewnętrznych Instrukcjach.

W procesie oceny ryzyka kredytowego ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, Bank wykorzystuje wewnętrzny model ratingowy. Każdemu klientowi o znaczącej ekspozycji kredytowej przyporządkowana jest ocena wypłacalności (rating finansowy) oraz ocena pokrycia zabezpieczaniem (rating zabezpieczenia), które stanowią syntetyczną miarę ryzyka klienta.

Odpowiednio wysoki rating finansowy jest warunkiem wstępnym przyznania kredytu. Wewnętrzny rating finansowy pozwala nadać 18 ocen dla klientów wywiązujących się ze zobowiązań (non-defaulted) oraz 3 oceny dla klientów niewywiązujących się ze zobowiązań. Dodatkowo ocena S jest używana dla wywiązujących się ze zobowiązań podmiotów sektora publicznego. Składowymi ratingu są czynniki finansowe i jakościowe.

Obliczane w arkuszu ratingowym pokrycie zabezpieczeniem jest wykorzystywane w procesie kredytowym w celu dostarczenia organowi decyzyjnemu ogólnej informacji o zabezpieczonej części ekspozycji klienta. Skala ocen odnoszących się do pokrycia zabezpieczeniem składa się z pięciu stopni.

Podstawą oceny zdolności kredytowej osób fizycznych jest oszacowanie nadwyżki dochodów netto kredytobiorcy (NDN). NDN to średni miesięczny dochód netto pomniejszony o:

- 1/ koszty utrzymania domu / mieszkania
- 2/ koszty utrzymania członków gospodarstwa domowego
- 3/ obciążenia z tytułów wykonawczych,
- 4/ obciążenia finansowe

Kredytobiorca posiada zdolność kredytową, jeżeli jego NDN wystarcza na obsługę spłat wnioskowanego kredytu.

Dodatkowo w regulacjach dotyczących poszczególnych produktów (jak np. kredyt hipoteczny) Bank nakłada dodatkowe wymogi odnośnie np. maksymalnego stosunku kwoty obsługi kredytu do dochodów netto czy maksymalnego stosunku kwoty kredytu do wartości zabezpieczenia.

Przy podejmowaniu decyzji kredytowych Nordea Bank Polska stosuje zasadę consensusu. Oznacza to, że zwiększenie zaangażowania kredytowego wymaga zgody wszystkich osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Każda ekspozycja kredytowa podlega okresowemu monitoringowi. Zdolność klienta do spłaty zobowiązań, bieżąca wartość zabezpieczeń, potencjalne słabości w wynikach finansowych klienta oraz odchylenia od uzgodnionych warunków są stale weryfikowane.

Okresowy monitoring klientów kredytowych ma na celu zidentyfikowanie klientów, którzy nie wywiązują się lub są zagrożeni niewywiązaniem się ze swoich zobowiązań.

Bank traktuje klienta jako niewywiązującego się ze zobowiązań (defaulted), gdy miało miejsce jedno z poniższych zdarzeń:

- klient wywiązuje się ze swoich zobowiązań, ale na podstawie zaistniałych faktów (na przykład: znacznego ograniczenia skali działalności, utraty podstawowych rynków zbytu, gwałtownego ograniczenia zdolności do generowania gotówki, wzrostu wartości zobowiązań powyżej wartości aktywów), można stwierdzić, iż jest mało prawdopodobne, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy będzie w stanie poprawnie obsługiwać swoje zadłużenie (kapitał, odsetki, opłaty i prowizje) i nie ma sposobu na zapobieżenie utracie zdolności do regulowania zobowiązań,
- klient nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań (jest non-performing) tj. nie jest już w stanie lub nie przejawia woli wypełnienia swoich zobowiązań płatniczych, z jednego lub kilku następujących powodów:
  - a/ występują ekonomicznie istotne opóźnienia w obsłudze kredytów przekraczające 90 dni,
  - b/ umowa o kredyt została wypowiedziana, a kredyt postawiony w stan wymagalności,
  - c/ zawieszono zostało naliczanie odsetek z uwagi na zagrożenie spłaty kapitału (kredyty nieodsetkowane),
  - d/ dokonano umorzenia zadłużenia z tytułu kapitału, odsetek, prowizji lub innych opłat ubocznych (w tym spisania w ciężar rezerwy) lub innego ustępstwa na rzecz klienta spowodowanego jego trudną sytuacją finansową,
  - e/ zawieszono spłatę zadłużenia w związku z postępowaniem układowym lub innym porozumieniem wierzycieli dającym ochronę dłużnikowi.
- klient złożył wniosek o ogłoszenie upadłości lub wniosek taki został złożony w stosunku do klienta.

W przypadku klientów niewywiązujących się ze zobowiązań (defaulted) lub (tylko w przypadku podmiotów gospodarczych) zagrożonych niewywiązaniem się ze zobowiązań (kategorie „Poniżej standardu” oraz „Specjalnego monitoringu”), Bank dokonuje indywidualnych testów na utratę wartości ekspozycji danego klienta, czyli sprawdza czy wystąpiła strata kredytowa.

Kalkulacja wartości straty kredytowej (a w konsekwencji odpisu aktualizującego następuje w oparciu o ostrożne oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, wartości zabezpieczeń lub innych źródeł spłat.

W celu utworzenia odpowiednich odpisów aktualizujących (rezerw portfelowych) na pokrycie strat kredytowych, które nie zostały rozpoznane w trakcie indywidualnych testów na utratę wartości, Bank przeprowadza portfelowe testy na utratę wartości.

Bank zwraca szczególną uwagę na ekspozycje kredytowe przeklasyfikowane do grup podwyższonego ryzyka, zmierzając do efektywnej restrukturyzacji lub, jeżeli to konieczne, skutecznego procesu windykacji.

Za proces kredytowy, nadzór nad odpowiednią klasyfikacją ekspozycji kredytowych poziomem utworzonych odpisów aktualizujących oraz kontrolę działalności kredytowej odpowiadają niezależne (nie realizujące planów sprzedażowych) komórki Centrali Banku.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe wg stanu na 31 grudnia 2009 roku wynikającą z pozycji bilansowych i pozabilansowych. Równocześnie tabela przedstawia wartości ekspozycji kredytowych, które zostały objęte dalszą analizą. Podstawowe różnice pomiędzy kwotami maksymalnej ekspozycji a kwotami ujętymi w dalszej analizie wynika z:

- kwoty poddane dalszej analizie są wartościami nominalnymi nie skorygowanymi o naliczone odsetki, korektę efektywnej stopy procentowej oraz odpisy aktualizujące i wycenę
- w dalszej analizie nie ujęto lokat międzybankowych, kasy oraz środków w banku centralnym
- w dalszej analizie nie ujęto również papierów skarbowych, papierów emitowanych przez NBP oraz dodatniej wyceny instrumentów pochodnych.

- Maksymalna ekspozycja kredytowa bez uwzględnienia zabezpieczeń i innych czynników ograniczających ryzyko

AKTYWA	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto**	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto**
	31/12/2009*	31/12/2009	31/12/2008*	31/12/2008
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	1 866 909	-	1 194 255	-
Należności od banków	497 251	-	201 265	-
Należności od klientów	16 996 797	17 116 221	13 676 132	13 752 237
Udziały w spółkach zależnych	-	-	-	-
Razem	19 360 957	17 116 221	15 071 652	13 752 237
Zobowiązania warunkowe	4 591 379	4 911 680	3 802 689	3 817 790
Razem	4 591 379	4 911 680	3 802 689	3 817 790
Całkowita ekspozycja kredytowa	23 952 336	22 027 901	18 874 341	17 570 027

* wartości należności nie uwzględniają odpisów aktualizujących

** wartość nominalna wynikająca tylko z finansowania kredytowego

Wyszczególnienie	31/12/2009	31/12/2008
Podmioty gospodarcze		
- bez utraty wartości		
S	141 623	112 586
6+...6-	303 334	205 285
5+...5-	2 270 576	2 423 865
4+...4-	3 127 609	3 290 386
3+...3-	2 213 214	1 556 951
2+...2-	294 624	53 532
1+...1-	20 848	11 242
0+...0-	19 237	29 544
<i>niezratingowane</i>	88 702	113 855
Razem brutto	8 479 767	7 797 246
Odpis aktualizujący	(13 694)	(5 262)
Razem netto	8 466 073	7 791 984
- z utratą wartości		
6+...1-	-	-
0+...0-	80 981	109 199
<i>niezratingowane</i>	842	130
Razem brutto	81 823	109 329
Odpis aktualizujący	(41 586)	(50 101)
Razem netto	40 237	59 228
Osoby fizyczne		
- bez utraty wartości	9 749 168	7 245 670
Odpis aktualizujący	(9 201)	(7 208)
Razem netto	9 739 967	7 238 462
- z utratą wartości	56 996	31 985
Odpis aktualizujący	(11 357)	(7 944)
Razem netto	45 639	24 041
Sektor budżetowy		
- bez utraty wartości	3 224 878	1 725 646
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	3 224 878	1 725 646
- z utratą wartości	1 376	4 329
Odpis aktualizujący	(962)	(3 100)
Razem netto	414	1 229
Banki		
- bez utraty wartości	433 893	655 822
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	433 893	655 822
Razem zaangażowanie brutto	22 027 901	17 570 027
Razem odpisy aktualizujące	(76 800)	(73 615)
Całkowita ekspozycja kredytowa netto *	21 951 101	17 496 412

* kwota uwzględnia wartość odpisów aktualizujących na kapitał

- Kredyty przeterminowane na dzień sprawozdawczy (zaległości nie przekraczające trzech miesięcy):

Wyszczególnienie	31/12/2009	31/12/2008
14 dni - 1 miesiąc	74 136	139 738
1 miesiąc - 2 miesiące	22 036	14 487
2 miesiące - 3 miesiące	6 280	7 566
Razem:	102 452	161 791

- Informacje dot. zaangażowania kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz struktura zabezpieczeń tych kredytów:

Wyszczególnienie	31/12/2009	31/12/2008
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości	140 195	145 642
Zabezpieczenia dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości	48 285	47 427
<i>cesja wierzytelności</i>	-	-
<i>gwarancje i poręczenia</i>	12 070	22 724
<i>hipoteka</i>	34 682	23 568
<i>przewłaszczenie</i>	-	4
<i>zastaw</i>	1 274	735
<i>kaucja</i>	259	397

- Struktura portfela kredytów restrukturyzowanych

Wyszczególnienie	31/12/2009	31/12/2008
Podmioty gospodarcze	16 665	29 158
Osoby fizyczne	32 627	18 281
Sektor budżetowy	-	-
Banki	-	-
Razem	49 292	47 439

Kredyty restrukturyzowane stanowią 0,22 % portfela kredytowego.

Koncentracja portfela kredytowego

- Portfel kredytowy w podziale na sektory:

Wyszczególnienie	31/12/2009	31/12/2008
Podmioty gospodarcze	5 561 590	7 906 575
Osoby fizyczne	9 806 164	7 277 655
Sektor budżetowy	3 226 254	1 729 975
Banki	433 893	655 822
Razem	22 027 901	17 570 027

- Portfel kredytowy w podziale na rodzaj waluty oraz rodzaj sektora:

Waluta	Razem		podmioty gospodarcze		budżet		banki	
	31/12/2009	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2008
PLN	11 855 369	9 605 844	6 304 568	5 823 154	3 222 396	1 725 251	350 487	576 045
EUR	2 532 755	2 075 526	1 945 758	1 906 435	3 302	4 001	83 219	79 687
USD	247 611	99 057	227 942	76 272	556	723	187	90
CHF	7 371 420	5 771 905	68 216	85 251	0	0	0	0
SEK	8 674	8 230	6 058	6 612	0	0	0	0
pozostałe	12 072	9 465	9 048	8 851	0	0	0	0
Razem:	22 027 901	17 570 027	8 561 590	7 906 575	3 226 254	1 729 975	433 893	655 822

Waluta	osoby fizyczne	
	31/12/2009	31/12/2008
PLN	1 977 918	1 481 394
EUR	500 476	85 403
USD	18 926	21 972
CHF	7 303 204	5 686 654
SEK	2 616	1 618
pozostałe	3 024	614
Razem:	9 806 164	7 277 655

- Struktura produktowa w podziale na sektory:

Rodzaj produktu	Podmioty gospodarcze		Budżet		Banki	
	31/12/2009	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2008
kredyty w rachunku bieżącym	2 229 790	1 954 828	139 555	50 900	36 320	5 000
kredyty operacyjne	1 344 081	1 026 509	2 115 023	997 962	0	0
kredyty inwestycyjne	1 916 029	1 913 277	270 119	315 098	0	0
gwarancje	1 152 169	781 586	1 517	2 432	397 573	650 822
kredyty hipoteczne	235 381	316 364	0	0	0	0
eFirma	289 204	354 423	20	0	0	0
kredyty samochodowe	0	0	0	0	0	0
karty kredytowe	4 400	1 177	0	0	0	0
pozostałe	1 390 536	1 558 411	700 020	363 583	0	0
Razem:	8 561 590	7 906 575	3 226 254	1 729 975	433 893	655 822

Rodzaj produktu	Osoby fizyczne	
	31/12/2009	31/12/2008
kredyty hipoteczne	9 503 432	7 026 435
kredyty w rachunku bieżącym	186 672	151 529
karty kredytowe	99 122	83 729
kredyty samochodowe	3 320	2 843
kredyty konsumenckie	3 140	2 130
kredyty na zakup akcji	0	39
gwarancje	6	6
pozostałe	10 472	10 944
Razem:	9 806 164	7 277 655

- Podział udzielonych gwarancji według sektorów:

	31/12/2009	31/12/2008
podmioty gospodarcze	1 152 169	781 586
sektor budżetowy	1 517	2 432
osoby fizyczne	6	6
banki	397 573	650 822
Razem:	1 551 265	1 434 846

- Struktura walutowa zobowiązań gwarancyjnych:

	31/12/2009	31/12/2008
PLN	1 092 740	1 128 738
USD	26 715	6 299
NOK	866	1 102
EUR	430 917	298 707
SEK	0	0
pozostałe	27	0
Razem:	1 551 265	1 434 846

- Procentowy udział branż w stosunku do całkowitego zaangażowania wobec podmiotów gospodarczych:

Nazwa branży	Wysokość udziału	
	31/12/2009	31/12/2008
Produkcja przemysłowa	29,01%	31,93%
Handel (detaliczny, hurtowy i komisowy)	15,62%	15,71%
Obsługa nieruchomości	11,27%	14,20%
Usługi finansowe	5,20%	6,60%
Zaopatrywanie w energię gaz i wodę	11,13%	6,59%
Budownictwo	6,76%	6,62%
Transport i łączność	7,73%	7,03%
Usługi i doradztwo gospodarcze	3,82%	4,51%
Rolnictwo	0,78%	0,92%
Hotele i restauracje	0,02%	0,15%
Pozostałe	8,66%	5,73%
Razem:	100,00%	100,00%

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi (kontrahenta)

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi związane jest z możliwością wystąpienia sytuacji niewypłacalności kontrahenta w zawartej transakcji, przed terminem jej zapadalności.

Ryzyko kontrahenta jest kontrolowane w Banku na podstawie limitów zaangażowania przyznawanych w procesie podejmowania decyzji dla produktów kredytowych, z zachowaniem wszelkich proceduralnych wymagań dotyczących oceny zdolności kredytowej, i w zgodzie z zapisami polityki kredytowej. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta jest obliczana na podstawie bieżącej wartości rynkowej transakcji oraz oszacowania jej przyszłej potencjalnej wartości. Oszacowanie to zależy od stopnia zmienności określonych instrumentów bazowych (kurs walutowy, stopa procentowa) w poszczególnych produktach pochodnych.

Kontrolą, za pomocą odrębnych limitów, jest objęty również specyficzny rodzaj ryzyka kredytowego jakim jest ryzyko rozliczeniowe, występujące w transakcjach obrotu instrumentami pochodnymi.

Ryzyko rynkowe

Działalność Banku jest narażona na ryzyko rynkowe. Ryzyko to obejmuje utratę wartości rynkowej pozycji na skutek zmian stóp procentowych, kursów walutowych i cen instrumentów kapitałowych oraz ryzyko negatywnego wpływu na wynik.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym.

Ekspozycja na ryzyko rynkowe jest formalnie ograniczana poprzez limity ryzyka ustanowione przez Zarząd w ramach limitów na kwotę VaR przyjętych przez Radę Nadzorczą Banku. Limity te obejmują kwotę wartości narażonej na ryzyko VaR (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko zmian cen instrumentów kapitałowych), wrażliwości na zmianę stóp procentowych (ryzyko stopy procentowej) oraz ograniczenie nominalnych kwot ekspozycji (ryzyko walutowe).

Pomiar ryzyka oraz kontrola zgodności z zaakceptowanymi przez Zarząd limitami na poszczególne miary ryzyka jest dokonywany codziennie przez wyspecjalizowaną jednostkę niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku. Regularne raporty na temat ryzyka rynkowego są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Limity na poszczególne kategorie ryzyka akceptowane przez Zarząd są okresowo oceniane w celu zapewnienia zgodności z aktualnymi celami i strategią Banku.

Wszystkie procedury są na bieżąco aktualizowane, tak aby uwzględniały najnowsze rozwiązania w zakresie kontroli ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej powstaje w wyniku niedopasowania terminów przeszacowania aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. W takiej sytuacji zmiana stóp procentowych na rynku może spowodować powstanie strat (bądź zysków) w efekcie zmiany wartości rynkowej instrumentów lub zmiany wysokości przepływów odsetkowych.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje (kredyty i depozyty) portfela bankowego. Bank unika instrumentów rodzących wysokie ryzyko stopy procentowej. Długoterminowe aktywa i pasywa są oprocentowane w oparciu o zmienne stopy procentowe. Bank włącza do swojej oferty jedynie produkty, których ryzyko stopy procentowej jest w stanie zabezpieczyć. Ekspozycja wynikająca z działalności handlowej Banku jest minimalna, gdyż wszystkie transakcje z klientami są zamykane przeciwstawnymi transakcjami na rynku międzybankowym.

Za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odpowiedzialna jest wyspecjalizowana komórka w Banku. Na bazie dziennej otrzymuje ona informacje na temat ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Pomiar i kontrola poziomu ryzyka stopy procentowej dokonywana jest przez inną (niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) jednostkę. Ryzyko kontrolowane jest poprzez limity ograniczające ekspozycję na:

- zmianę wartości rynkowej wynikającą ze wszystkich pozycji bilansu wrażliwych na zmianę stóp procentowych,
- zmianę wartości rynkowej wynikającą z pozycji bilansu przeszacowywanych w okresie powyżej 12 miesięcy
- kwotę wartości narażonej na ryzyko stopy procentowej VaR.

Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej używane w Banku zostały opisane poniżej w sekcji „Metody pomiaru ryzyka rynkowego”.

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej

Bank analizuje ryzyko stopy procentowej poprzez analizę luki przeszacowania oraz obliczanie kwoty VaR i wrażliwości wartości rynkowej na zmianę stóp procentowych (przesunięcie krzywej zerokuponowej o jeden punkt procentowy).

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2009r. (w milionach PLN):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	20 425,0	9 817,0	8 113,5	1 640,2	38,8	3,2	812,1
Pasywa	(20 425,0)	(11 242,7)	(5 950,7)	(796,0)	(41,2)	-	(2 394,3)
Pozycje pozabilansowe (netto)	(190,4)	1,9	(1,5)	(190,7)	-	-	-
Luka	-	(1 423,8)	2 161,2	653,5	(2,4)	3,2	-

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2008r. (w milionach PLN):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	15 764,4	7 095,5	5 784,5	2,337,7	34,3	1,5	510,9
Pasywa	(15 764,4)	(8 925,4)	(3 081,2)	(1 565,3)	(41,1)	-	(2 151,5)
Pozycje pozabilansowe (netto)	(23,1)	(23,3)	0,0	0,2	-	-	-
Luka	-	(1 853,2)	2 703,3	772,6	(6,7)	1,5	-

Prezentowana luka jest tworzona na podstawie zestawienia przepływów pieniężnych generowanych przez pozycje uznane za wrażliwe na ryzyko stopy procentowej (tylko nominały, bez uwzględnienia utraty wartości kredytów). Pozostałe pozycje bilansu, w tym kredyty uznane za stracone są wyłączone z analizy i umieszczone w kolumnie Pozycje niewrażliwe.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Bank zarządza ryzykiem wykorzystując limity na otwartą pozycję walutową oraz limit na wartość narażoną na ryzyko (VAR).

Zarządzaniem pozycją walutową zajmuje się wyodrębniona komórka Banku. Pozycja wymiany walutowej wynikająca z każdej transakcji walutowej na znaczącą kwotę (o indywidualnie negocjowanym kursie) jest bezpośrednio zamykana przeciwstawną transakcją na rynku – ryzyko walutowe jest w pełni eliminowane. Pozycja wynikająca z transakcji walutowych o niższych wartościach jest zamykana zbiorczo w trakcie i na koniec każdego dnia roboczego.

Odrębna jednostka kontrolująca ryzyko (niezależna od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) sprawdza, czy otwarta pozycja nie przekracza ustalonych limitów, oraz czy rzeczywisty i/lub spodziewany poziom strat z tytułu utrzymywania pozycji, nie uzasadnia konieczności zmiany wysokości obowiązujących limitów na otwartą pozycję. W tym celu stosuje się zaawansowane metody pomiaru ryzyka, w tym wartość narażoną na ryzyko (VaR).

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Pozycja walutowa Banku na 31.12.2009 i 31.12.2008r.

w tys. PLN	31.12.2009		31.12.2008	
	Pozycja długa	Pozycja krótka	Pozycja długa	Pozycja krótka
EUR	104,1	-	378,0	-
USD	-	205,3	47,9	-
CHF	313,7	-	1 110,6	-
Pozostałe waluty	813,8	92,1	401,7	72,5
Całkowita pozycja walutowa	1 231,6	297,4	1 938,2	72,5

Metody pomiaru ryzyka rynkowego

Wartość narażona na ryzyko

Podstawową metodą pomiaru ryzyka rynkowego w Banku jest model wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk). Wartość narażona na ryzyko (VaR) jest miarą najgorszej oczekiwanej straty, która z określonym prawdopodobieństwem może wystąpić w określonym przedziale czasu w normalnych warunkach rynkowych. Kwota VaR jest szacowana statystycznie na podstawie kształtowania się zbioru wartości rynkowych określonych dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego.

W Banku kwota VaR jest obliczana metodą symulacji historycznej na podstawie danych z ostatnich 500 dni roboczych przy użyciu techniki oczekiwanej straty z ogona rozkładu (Expected Tail Loss). Należy zauważyć, że założenia na podstawie których obliczana jest miara VaR powodują pewne jej ograniczenia i potencjalne straty, które Bank może ponieść w określonych (wyjątkowych) warunkach mogą być wyższe niż kwota VaR.

Poniższa tabela przedstawia wysokość kwoty VaR na koniec roku 2009 i okresie porównawczym dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, obliczoną przy założeniu 10-dniowego okresu utrzymania pozycji oraz przy 99% poziomie ufności.

w tys. PLN		31.12.2009	31.12.2008
	VAR	787,01	1 356,49
Ryzyko stopy procentowej	<i>średnia</i>	1 174,8	1 289,9
	<i>minimum</i>	320,1	408,4
	<i>maksimum</i>	2 440,7	2 168,2
	VAR	56,1	221,1
Ryzyko walutowe	<i>średnia</i>	145,9	48,8
	<i>minimum</i>	17,6	4,2
	<i>maksimum</i>	819,2	568,7

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej jest obliczana na podstawie teoretycznego modelu wartości rynkowej metodą przepływów pieniężnych, jako zmiana wartości rynkowej przepływu na skutek wzrostu odpowiedniej stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Metoda ta zakłada, że wartość rynkowa określonego instrumentu jest równa wartości zaktualizowanej przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez tę pozycję.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wartości ekonomicznej Banku na zmianę stopy procentowej obliczoną przy założeniu wzrostu stóp procentowych o 1 punkt procentowy (przesunięcie równoległe).

w tys. PLN	31.12.2009	<i>średnia</i>	<i>minimum</i>	<i>maksimum</i>
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2009r.	7 985,5	6 963,4	3 446,5	9 244,0
w tys. PLN	31.12.2008	<i>średnia</i>	<i>minimum</i>	<i>maksimum</i>
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2008r.	7 998,9	5 008,1	1 720,4	8 247,5

Zarządzanie ryzykiem cen instrumentów kapitałowych

Strategia Banku zakłada unikanie zaangażowanie w instrumenty kapitałowe rodzące ryzyko cenowe. Ewentualne ekspozycje na tego typu ryzyko mogą wynikać jedynie z działalności windykacyjnej – przejęcia aktywów niewypłacalnych dłużników i mają charakter okresowy. Bank jest więc narażony na ryzyko cen akcji w stopniu marginalnym.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko zaistnienia sytuacji, w której Bank może spełnić swoje zobowiązania płatnicze tylko po podwyższonym koszcie albo, w najgorszym przypadku, nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w momencie ich wymagalności. Bank jest narażony na ryzyko płynności, gdy jego działalność kredytowa lub inna generuje ujemne niedopasowanie

przepływów pieniężnych a Bank nie jest w stanie pozyskać odpowiedniej kwoty finansowania lub spieniężyć posiadanych aktywów.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Przyjęta przez Zarząd polityka Banku zakłada konserwatywne podejście do ryzyka płynności, co oznacza unikanie niepotrzebnych ekspozycji oraz utrzymywanie poziomu ryzyka w odpowiedniej proporcji do zdolności Banku do jego ponoszenia.

Krótkoterminowe ryzyko płynności jest zarządzane przez Departament Skarbu, zapewniający środki na bieżące finansowanie działalności banku. Dla zapewnienia finansowania w każdym momencie działalności, w banku obowiązuje limit na minimalny stan najbardziej płynnych środków, tzw. bufor płynności.

Ryzyko średnio- i długoterminowe jest kontrolowane przez odrębną jednostkę odpowiedzialną za kontrolę ryzyka, na podstawie analiz przewidywanych przepływów pieniężnych w czasie, badania zmian stanów źródeł finansowania, wykorzystania tych źródeł oraz stabilności bazy depozytowej i jej koncentracji. Regularne, okresowe raporty na temat ryzyka płynności są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Bank posiada również opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą plan działań awaryjnych na wypadek wystąpienia niespodziewanych problemów z zapewnieniem płynności.

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności. Począwszy od codziennego monitorowania krótkookresowej luki płynności będącej obrazem bieżącego zapotrzebowania na środki płynne, poprzez okresową obserwację różnych wskaźników płynności, aż do analizy długoterminowej luki płynności tworzonej przy użyciu rezultatów statystycznych badań bazy depozytowej oraz szacunków dotyczących terminów zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji bilansowych oraz możliwości upłynnienia aktywów banku.

Ekspozycja na ryzyko płynności

Poniższa tabela prezentuje nominalne kwoty zobowiązań finansowych Banku według umownych terminów zapadalności, kwoty wynikające z zawartych transakcji pochodnych oraz kwotę udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych w formie linii kredytowych bądź limitów zadłużenia w rachunkach bieżących.

Analiza umownych terminów zapadalności zobowiązań finansowych (w milionach PLN):

31.12.2009r.	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(16 731,32)	(7 880,94)	(358,17)	(3 548,46)	(4 096,49)	(847,26)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(8 402,87)	(1 132,35)	0,00	(2 849,08)	(3 989,96)	(431,47)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(7 921,83)	(6 748,59)	(358,17)	(699,38)	(106,52)	(9,17)
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania podporządkowane	(406,62)	0,00	0,00	0,00	0,00	(406,62)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	(5,08)	2,01	(1,51)	(5,60)	0,02	0,01
Wpływy	1 923,96	350,98	1 081,98	485,14	3,95	1,90
Wyływy	(1 929,04)	(348,98)	(1 083,50)	(490,74)	(3,93)	(1,89)
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(2 151,05)	(2 151,05)	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	(18 887,46)	(10 029,98)	(359,69)	(3 554,06)	(4 096,47)	(847,25)

31.12.2008r.	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(12 502,68)	(7 516,63)	(816,66)	(1 122,09)	(2 658,67)	(388,63)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(4 939,73)	(1 132,35)	0,00	(1 043,74)	(2 613,64)	(150,00)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(7 341,64)	(6 384,28)	(816,66)	(78,35)	(45,03)	(17,32)
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	(0,00)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania podporządkowane	(221,31)	0,00	0,00	0,00	0,00	(221,31)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	(22,59)	(22,88)	0,05	0,22	0,02	0,01
Wpływy	1 108,29	610,52	117,13	374,13	3,68	2,84
Wyływy	(1 130,88)	(633,40)	(117,08)	(373,91)	(3,66)	(2,82)
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(2 352,71)	(2 352,71)	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	(14 877,97)	(9 892,22)	(816,61)	(1 121,87)	(2 658,65)	(388,61)

Na mocy podpisanych umów Bank posiada dostęp do linii kredytowych w Nordea Bank AB (Szwecja). Niewykorzystana kwota linii kredytowych na dzień 31.12.2009r. wynosi równowartość ok. 2,7 miliarda PLN.

Bank utrzymuje również portfel płynnych aktywów, który traktowany jako bufor płynności, służy zabezpieczeniu potencjalnych potrzeb płynnościowych Banku. Portfel płynnych aktywów jest wyceniany codziennie w celu ustalenia aktualnej wielkości środków możliwych do natychmiastowego uzyskania. Na jego wysokość nakładany jest limit kwoty minimalnej, ustalany z częstotliwością miesięczną. Wartość portfela aktywów płynnych w dniu 31.12.2009r. wynosiła 1 786 mln PLN i była wyższa o 636 mln PLN od wartości portfela w okresie porównawczym (1 150 mln PLN w dniu 31.12.2008r.)

W celu lepszego opisu sytuacji w obszarze płynności długoterminowej Bank oblicza nadwyżkę/niedobór stabilnych pasywów nad długoterminowymi aktywami, po uwzględnieniu udzielonych i otrzymanych zobowiązań pozabilansowych oraz utrzymywanego portfela płynnych papierów wartościowych. Tzw. Saldo Netto Stabilnego Finansowania w dniu 31.12.2009r. wynosiło 440 mln PLN (3,8 miliarda PLN w dniu 31.12.2008r.), znajdując się w ramach przyznanego limitu. Dodatnia kwota miary oznacza nadwyżkę stabilnych pasywów nad długoterminowymi aktywami i wskazuje, iż sytuacja w obszarze płynności długoterminowej jest satysfakcjonująca. Prezentowana miara jest obliczana przy użyciu szeregu założeń dotyczących kształtowania się pozycji bilansowych, w tym szczególnie konserwatywnego z punktu widzenia ryzyka płynności założenia o całkowitej odnawialności akcji kredytowej.

Dodatkowo, na mocy Uchwały nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank zobowiązany jest do wyliczania miar płynności. Wyniki obliczeń na 31.12.2009r. i w okresie porównawczym przedstawia poniższa tabela:

	Nadzorcze miary płynności	Minimalna wartość	Wartość na 31.12.2009	Wartość na 31.12.2008
M1	Luka płynności krótkoterminowej	0,0	1 708 329	2 574 980
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,0	1,44	1,92
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,0	3,51	2,40
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,0	1,07	1,03

Zarządzanie kapitałem

Proces zarządzania kapitałem Banku spełnia wymogi regulacyjne, w szczególności zapisy Uchwały nr 383/2008 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 17.12.2008r.¹ Wyliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego Bank dokonuje w oparciu o zapisy Uchwały nr 380/2008 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 17.12.2008r.² (wraz z późniejszymi zmianami), wykorzystując metodę standardową dla ryzyka kredytowego, oraz metodę współczynnika bazowego (BIA) dla ryzyka operacyjnego.

Bank analizuje kapitał regulacyjny w oparciu o podział na dwie podklasy:

- Fundusze własne podstawowe (ang.: tier 1), na które składają się: fundusze zasadnicze banku (wraz z kapitałem/funduszem rezerwowym), fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, inne fundusze własne podstawowe, kapitał krótkoterminowy oraz pozycje pomniejszające fundusze podstawowe;
- Fundusze własne uzupełniające (ang.: tier 2), na które składają się: składniki funduszy własnych uzupełniających, pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających (w tym zobowiązania podporządkowane) oraz zmniejszenia funduszy własnych uzupełniających.

Bank spełnia warunek utrzymywania kapitału regulacyjnego na poziomie nie niższym od wyliczonego wymogu kapitałowego, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wyliczonym współczynniku wypłacalności na poziomie nie niższym niż 8%.

Dodatkowo, Bank analizuje zależności pomiędzy bazą kapitałową, a ponoszonym ryzykiem, w taki sposób, aby:

- zapewnić wystarczający poziom kapitałów własnych w celu pokrycia ponoszonego przez bank ryzyka działalności, z uwzględnieniem sytuacji obecnej oraz oczekiwań dotyczących przyszłości,

¹ „w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.”

² „w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania.”

- optymalizować poziom kapitału własnego, z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka, z uwzględnieniem zasad zawartych w strategicznych celach banku,
- optymalizować strukturę kapitału własnego z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka.

Adekwatność kapitałowa Banku, na dzień **31.12.2009 r.** kształtowała się następująco:

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności (wraz z kapitałem krótkoterminowym) **1 424 859**

Współczynnik wypłacalności 9,76%

Adekwatność kapitałowa Banku, na dzień **31.12.2008 r.** kształtowała się następująco:

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności (wraz z kapitałem krótkoterminowym) **1 108 889**

Współczynnik wypłacalności 8,63%

Bank posiada zatwierdzona przez Radę Nadzorczą politykę kapitałową, w oparciu o którą realizuje cele kapitałowe. W celu monitoringu realizacji tych celów bank dokonuje wyliczeń wymogów kapitałowych w sposób dwutorowy. Wyliczany jest: regulacyjny wymóg kapitałowy, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi (regulacyjny wymóg kapitałowy) oraz wewnętrzny wymóg kapitałowy w oparciu o metodologię własną. Celem obu kalkulacji jest zarówno optymalizacja zwrotu na kapitale banku jak i spełnienie wymogów nadzorczych.

Kapitał własny Banku nie może być niższy od regulacyjnego wymogu kapitałowego. Procesy wewnętrzne Banku zapewniają bezwzględne przestrzeganie tej zasady. Bank w polityce kapitałowej ustala limity wewnętrzne na minimalny poziom współczynnika wypłacalności. W roku 2009 obowiązywał limit 9,0%.

Kapitał własny banku nie powinien być niższy od kapitału wewnętrznego wyliczonego według własnej metodologii. Tym samym, w przypadku gdy wewnętrzny wymóg kapitałowy jest wyższy co do wartości od regulacyjnego wymogu kapitałowego, kwota wymogu kapitału wewnętrznego staje się wiążącym minimalnym poziomem kapitału.

W celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wykorzystuje wewnętrzną metodologię kapitału ekonomicznego (ang.: Economic Capital), dla wszystkich rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne.

25. Istotne zdarzenia mające miejsce w okresie sprawozdawczym

- 1) W dn. 23.01.2009 r. do siedziby Banku wpłynęła decyzja Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 stycznia 2009 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej udzielonej przez Nordea Bank Finland Plc w kwocie 68 mln CHF. Uzyskana pożyczka dostarcza środki na sfinansowanie rosnących dynamicznie kredytów hipotecznych, z jednoczesnym zachowaniem norm ostrożnościowych.
- 2) W dn. 17.02.2009 r. zgodnie z zapisami pkt 8.2.1 Prospektu emisyjnego obligacji Nordea Bank Polska S.A. serii O1, nastąpił wykup 12.923 szt. obligacji oraz wypłata odsetek za ostatni okres odsetkowy. Wysokość należnego świadczenia z jednej obligacji wynosiła 103,02 zł, w tym wartość nominalna 100,00 zł, wartość odsetek 3,02 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 1.331.327,46 zł.
- 3) W dn. 3.11.2009 r. Nordea Bank Polska S.A. otrzymał wyrok oddalający w całości powództwo European Experts Association Limited z siedzibą w Dublinie w Irlandii o kwotę 25 600 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 stycznia 2001 r. Spór dotyczył kary umownej

zastrzeżonej w umowie opcji zawartej w dniu 16.02.2000 r. pomiędzy d. LG Petro Bank S.A. a APEXIM S.A.

- 4) W dn. 23.12.2009 r. Nordea Bank Polska S.A. zawarł umowę z firmą Landprop Services S.A., w ramach której firma wybuduje w centrum Gdyni centralę Banku Nordea. Budynek będzie miejscem pracy dla pracowników zatrudnionych w centrali Banku w Trójmieście. Zakończenie prac przewidziano na koniec 2012 roku.

26. Oświadczenie Zarządu w zakresie rzetelności i prawdziwości prezentowanych danych finansowych oraz o bezstronnej i niezależnej opinii biegłego rewidenta

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu Nordea Bank Polska S.A. roczne dane finansowe oraz dane porównywalne zaprezentowane w „Rocznym sprawozdaniu finansowym Nordea Bank Polska S.A.” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Nordea Bank Polska S.A. oraz osiągnięty przez Bank wynik finansowy. Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Nordea Bank Polska S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych ryzyk) Nordea Bank Polska S.A. w 2009 roku.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego Nordea Bank Polska S.A. został wybrany zgodnie z przepisami prawa tj. zgodnie ze Statutem Banku oraz uchwałą Rady Nadzorczej Banku (Uchwała nr 29/2009 z dnia 29.10.2009 r.).

Podmiot ten oraz biegli rewidenci spełnili warunki konieczne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu oraz opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

27. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Umowa dotycząca przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r. została zawarta ze spółką KPMG Audyt Sp. z o.o. w dniu 13.11.2009 r.

Wysokość wynagrodzenia wypłaconego lub należnego Audytorowi z tytułu badania lub przeglądu sprawozdań finansowych oraz innych usług (w tym doradztwa podatkowego) przedstawia się następująco:

w tys. zł	Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2009	Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2008
Wynagrodzenia z tytułu badania w odniesieniu do banku*	746	727

*Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty należne lub wypłacone KPMG Audyt Sp. z o.o. za profesjonalne usługi związane z badaniem i innymi usługami poświadczającymi (przeгляд sprawozdań finansowych 364 tys. zł.).

28. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W 2009 roku przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej toczyły się postępowania dotyczące zobowiązań Nordea Bank Polska S.A. Łączna wartość wszczętych i toczących się postępowań nie przekroczyła na dzień 31.12.2009 r. progu 10% wartości kapitałów własnych Banku, wyniosła bowiem 26 370 tys. zł (2008: 28 667 tys. zł) - wartość wg zgłoszonych pozwów).

W 2009 roku przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej toczyły się postępowania dotyczące wierzytelności Nordea Bank Polska S.A. Łączna wartość wszczętych i toczących się postępowań nie przekroczyła na dzień 31.12.2009 r. progu 10% wartości kapitałów własnych Banku, wyniosła bowiem 19 215 tys. zł (2008: 21 529 tys. zł) - wartość wg zgłoszonych pozwów).

C. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W NORDEA BANK POLSKA S.A. w 2009 roku

1. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Spółka oraz wskazanie miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Zarząd Nordea Bank Polska S.A. deklaruje przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego ujętych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” za wyjątkiem zasad wskazanych w pkt. 2 (poniżej). Tekst zbioru zasad stosowanych przez Spółkę jest dostępny na stronie internetowej: www.nordea.pl

2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego nie stosowanych przez Spółkę w 2009 roku, oraz wyjaśnienie przyczyn odstąpienia (komentarz Spółki)

Zarząd Nordea Bank Polska S.A. w roku 2009 odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego o numerach III.6, 7, 8 oraz IV.8. Poniżej zaprezentowano treść zasad nie stosowanych w Spółce w 2009 roku wraz z komentarzem Spółki:

1	2
„Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”	Komentarz Nordea Bank Polska S.A. do zasad nie stosowanych w spółce w 2009 r.

III. Dobre praktyki stosowane przez członków rad nadzorczych

6. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej powinien być stosowany Załącznik II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej). Niezależnie od postanowień pkt b) wyżej wymienionego Załącznika osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności, o których mowa w tym Załączniku. Ponadto za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się rzeczywiste i istotne powiązanie z akcjonariuszem mającym prawo do wykonywania 5 % i więcej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.	Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są wybierani przez WZA. Zasady wyboru członków Rady Nadzorczej reguluje Statut Banku, który określa, iż większość członków Rady Nadzorczej Banku, w tym Przewodniczący Rady Nadzorczej, stanowią obywatele polscy, stale zamieszkujący w Polsce. Większość członków Rady, będących obywatelami polskimi, nie ma powiązań kapitałowych i organizacyjnych z Akcjonariuszem Większościowym.
7. W ramach rady nadzorczej powinien funkcjonować co najmniej komitet audytu. W skład tego komitetu powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką, posiadający kompetencje w dziedzinie rachunkowości i finansów. W spółkach, w których rada nadzorcza składa się z minimalnej wymaganej przez prawo liczby członków, zadania komitetu mogą być wykonywane przez radę nadzorczą.	Statut Banku określa zasady powoływania oraz działalności Komitetu ds. audytu. Rada Nadzorcza, w celu wsparcia i nadzoru nad wypełnianiem obowiązków audytorskich, powołuje Komitet ds. audytu. Działalność Komitetu ds. audytu reguluje Statut Działalności Komitetu ds. audytu, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Obecnie w składzie Komitetu ds. audytu zasiada członek Rady będący obywatelem polskim, nie mający powiązań kapitałowych i organizacyjnych z Akcjonariuszem Większościowym.

<p>8. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej powinien być stosowany Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...).</p>	<p>W spółce nie funkcjonują Komitety wskazane w zał. I do zalecenia KE z dn. 15.02.2005 r. tj. Komisja ds. nominacji, Komisja ds. wynagrodzeń. Rada Nadzorcza powołała uchwałą Komisję ds. kontraktów Członków Zarządu Banku, upoważniając ją do analizy i aktualizacji kontraktów, ustalania zasad kontraktów dla nowo powołanych członków oraz podpisywania przez Przewodniczącego w imieniu Rady Nadzorczej odpowiednich dokumentów.</p>
---	---

IV. Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

<p>8. Walne zgromadzenie lub rada nadzorcza powinny zapewnić aby podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego zmieniał się przynajmniej raz na siedem lat obrotowych.</p>	<p>Zmiana biegłego rewidenta spółki następuje wraz ze zmianą audytora Grupy Kapitałowej. Bank, będąc częścią Grupy Kapitałowej Nordea korzysta z usług biegłego rewidenta, wskazanego dla całej Grupy. Bank jest przekonany, iż wiarygodność i niezależność opinii wydawanych przez biegłego rewidenta są niezależne od okresu korzystania z jego usług</p>
---	---

3. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Proces organizacji sporządzania sprawozdania finansowego jest opisany w regulacjach wewnętrznych Banku i zaakceptowany w formie Zarządzenia Prezesa Zarządu. W obowiązującym Zarządzeniu istnieje jasny i przejrzysty podział zadań i odpowiedzialności osób, które biorą udział w przygotowaniu i w sprawdzeniu jakości sporządzanego sprawozdania finansowego Banku.

Sprawozdania finansowe Banku sporządzane są przez Zespół Sprawozdawczości będący w strukturach Departamentu Rachunkowości stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostką działającą w Departamencie Rachunkowości w ramach struktury Pionu Finansowego podlegającą bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu Banku d/ s Finansowych.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem przygotowania sprawozdania finansowego sprawuje Dyrektor Departamentu Rachunkowości.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych objęty jest systemem wewnętrznej kontroli funkcjonalnej. Kontrola wewnętrzna funkcjonalna przeprowadzana jest przez wszystkie zespoły Departamentu Rachunkowości: Zespół Sprawozdawczości, Zespół Księgi Głównej, Zespół Księgowości Własnej i Zespół Podatków, każdy w zakresie swoich zadań i odpowiedzialności. Kontrola obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej.

Sprawozdawczość finansowa Banku jest także objęta badaniami w ramach kontroli wewnętrznej instytucjonalnej oraz niezależnej komórki audytu wewnętrznego.

Roczne i półroczne sprawozdanie finansowe Banku podlega także niezależnemu badaniu i odpowiednio przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Sprawozdanie finansowe Banku przekazywane jest Zarządowi w celu jego akceptacji.

4. Informacje o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku

	Stan na 31/12/2009			
	Ogólna liczba głosów: 45.518.700		Ogólna liczba akcji: 45.518.700	
Akcjonariusz	suma głosów	% głosów na WZA	liczba akcji	udział w kapitale
Nordea Bank AB (publ)	45.081.403	99,04%	45.081.403	99,04%

5. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Wyemitowane przez Nordea Bank Polska S.A. akcje nie dają specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do emitenta, poza posiadaniem przez Akcjonariusza Większościowego pakietu kontrolnego akcji, uprawniającego do 99,04% udziału w kapitale akcyjnym i w głosach w WZA Banku.

6. Wskazanie wszelkich ograniczeń do wykonywania prawa głosu przypadających na akcje emitenta oraz wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Brak jest jakichkolwiek ograniczeń dotyczących przenoszenia praw własności z tytułu posiadania akcji Nordea Bank Polska S.A. oraz z tytułu wykonywania prawa głosu na WZA Banku.

7. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających:

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających określa Statut Banku oraz Regulamin Zarządu Nordea Bank Polska S.A.

Zarząd Banku składa się z 3 do 7 członków powoływanych przez Radę Nadzorczą Banku na okres trzech lat spośród osób rekomendowanych przez Prezesa Zarządu Banku; odwoływania członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorczą Banku na wniosek Prezesa Zarządu Banku.

Prezes Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą Banku w pierwszej kolejności, następnie I Wiceprezes Zarządu – Zastępca Prezesa Zarządu, a następnie pozostali Wiceprezesi Zarządu.

Mandaty członków Zarządu wygasają:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,
- 2) z chwilą śmierci członka Zarządu,
- 3) z dniem odwołania członka Zarządu,
- 4) z dniem złożenia rezygnacji na piśmie Przewodniczącemu Rady Nadzorczej.

Uprawnienia osób zarządzających, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji:

Zarząd Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Zarządu Banku oraz sprawy, które wymagają kolegialnego rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Zarząd Banku. Zarząd prowadzi sprawy Banku, zarządza jego majątkiem i reprezentuje Bank na zewnątrz, ponadto do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej Banku.

Prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji Banku należy do uprawnień Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, a nie do kompetencji Zarządu Banku, co określa Statut Banku.

8. Opis zasad zmiany statutu

Wszelkie zmiany Statutu Banku dokonywane są uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

W 2009 roku dokonano zmian Statutu Banku na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki w dniu 10 grudnia 2009 r. Potrzeba zmiany Statutu wynikała przede wszystkim z nowelizacji Kodeksu spółek handlowych, która weszła w życie dnia 03 sierpnia 2009 r. Celem wprowadzonych zmian było dostosowanie polskiego prawa do przepisów Unii Europejskiej w zakresie ułatwienia akcjonariuszom spółek publicznych wykonywania praw korporacyjnych, aktywnego uczestnictwa w podejmowaniu decyzji w spółkach oraz określenia zasad zwoływania walnych zgromadzeń.

Poprzez obniżenie progu udziału w kapitale zakładowym z 1/10 do 1/20 rozszerzono grupę akcjonariuszy mniejszościowych, którym przysługują określone uprawnienia. Jest to m.in. prawo żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia i umieszczenia w porządku jego obrad

określonych spraw oraz prawo przedstawiania spółce przed terminem walnego zgromadzenia projektów uchwał dotyczących spraw już wprowadzonych do porządku obrad lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku.

Po wprowadzeniu powyższych zmian prawo do samodzielnego zwoływania nadzwyczajnych walnych zgromadzeń otrzymali również akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę wszystkich głosów.

Nowelizacja kodeksu wprowadziła także obowiązek zamieszczania na stronach internetowych spółki publicznej informacji o zwołaniu walnego zgromadzenia wraz z określeniem treści tej informacji, w miejsce publikacji ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Zmiany statutu dotyczące kompetencji władz spółki wynikały z konieczności wdrożenia rekomendacji pokontrolnych KNF, w zakresie uzupełnienia statutu i innych wewnętrznych aktów Banku o postanowienia wynikające z Uchwały KNF nr 383/2008, a dotyczącej głównie nowych kompetencji władz Spółki w zakresie zapobiegania i monitorowania ryzyka.

W związku z rozwojem Banku oraz zakresu świadczonych przez Bank usług nastąpiła potrzeba rozszerzenia przedmiotu działalności określonej w Statucie. Potrzeby w tym zakresie zgłoszone zostały przez właściwe, merytoryczne komórki Banku.

Przedmiot działania Banku objął również usługi agencyjne na rzecz firmy inwestycyjnej w zakresie działalności prowadzonej przez tę firmę (umowa agencyjna z ING Securities SA).

Zmiany statutu uchwalone przez WZA, muszą otrzymać akceptację Komisji Nadzoru Finansowego a następnie zostać wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego.

9. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób działania walnego zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia a także opis wszelkich praw i obowiązków akcjonariuszy określa Regulamin Walnego Zgromadzenia, prezentowany przez Spółkę na stronie internetowej www.nordea.pl.

Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy zwoływane są w Spółce zgodnie z obowiązującym, polskim prawem (tj. na podstawie Kodeksu spółek handlowych), Statutem Banku oraz Regulaminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy odbywają się w siedzibie spółki, w dni robocze, w godzinach południowych, aby umożliwić jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy uczestnictwo w tych zgromadzeniach. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zwołuje się na co najmniej 26 dni przed jego odbyciem poprzez ogłoszenie na stronie internetowej spółki i w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie zawiera datę, godzinę, i miejsce WZA, przewidywany porządek obrad oraz treść projektowanych zmian statutu a także inne informacje przewidziane przepisami prawa.

Rada Nadzorcza Banku, na podstawie Statutu Banku, opiniuje wszystkie sprawy wnoszone na WZA. Na WZA rozpatrywane są wszystkie sprawy umieszczone w porządku obrad.

Do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy uprawnieni są akcjonariusze Spółki posiadający akcje na okaziciela na szesnaście dni przed datą WZA (tzw. Dzień Rejestracji) pod warunkiem, że przedstawią podmiotowi prowadzącemu ich rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZA w okresie od ogłoszenia o zwołaniu WZA do pierwszego dnia powszedniego po Dniu Rejestracji.

Uprawnieni z akcji imiennych którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w Dniu Rejestracji uczestnictwa w WZA.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZA oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w WZA i wykonywania prawa głosu wymaga udzielenia go na piśmie lub w postaci elektronicznej.

Na WZA przewodniczy jeden z wybranych za każdym razem Akcjonariuszy. Wybór jego ma miejsce przed przystąpieniem do jakichkolwiek czynności. Do chwili wyboru Przewodniczącego WZA, zgromadzenie prowadzi jeden z członków Rady Nadzorczej Banku. Przewodniczący WZA zapewnia sprawny przebieg obrad oraz zapewnia respektowanie praw wszystkich akcjonariuszy. Przewodniczący WZA podpisuje protokół walnego zgromadzenia natychmiast po sporządzeniu go przez notariusza.

Przedstawiciele Rady Nadzorczej Banku i Zarządu, wytypowani przez te organy, oraz zapraszany przez Spółkę biegły rewident (jeżeli jest obecny) udzielają uczestnikom zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących spółki w granicach swych kompetencji i uprawnień.

Każdy akcjonariusz zgłaszający sprzeciw wobec uchwały lub składający oświadczenie w przedmiocie objętym porządkiem obrad ma prawo żądania odnotowania niniejszego sprzeciwu lub oświadczenia w protokole z WZA (w akcie notarialnym).

Władze Spółki nie ograniczają dostępu do informacji. Zarząd Spółki nie ma zastrzeżeń co do udostępniania przedstawicielom mediów obecności na WZA, jednak w sposób nie utrudniający przeprowadzanie obrad.

Zarząd Spółki dokłada starań aby przedstawicielom mediów były udostępniane rzetelne informacje na temat bieżącej działalności Spółki i jej sytuacji gospodarczej, z uwzględnieniem jednak, iż obowiązki informacyjne Spółka wykonuje zgodnie z przepisami prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi tj. przy udostępnieniu wszystkim akcjonariuszom i inwestorom równego dostępu do informacji.

10. Skład osobowy i zmiany jakie w nim zaszły w roku obrotowym oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących spółki oraz ich komitetów

Skład Zarządu Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r.:

Włodzimierz Kiciński – Prezes Zarządu

Sławomir Żygowski – I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu ds. bankowości korporacyjnej

Agnieszka Domaradzka – Wiceprezes Zarządu ds. kredytowych

Jacek Kalisz – Wiceprezes Zarządu ds. bankowości detalicznej

Tomasz Misiak – Wiceprezes Zarządu ds. operacji, logistyki i bezpieczeństwa

Bohdan Tillack – Wiceprezes Zarządu ds. finansowych

Zdarzenia mające miejsce w trakcie trwania roku obrotowego, dotyczące zmian w składzie osobowym Zarządu Banku:

Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 1/2009 z dnia 13.01.2009 r. powołała Panią Agnieszkę Domaradzką na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Kredytowych z dniem 14 stycznia 2009 r.

Uprawnienia (zasady działania) osób zarządzających:

Zarząd Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Zarządu Banku oraz sprawy, które wymagają kolegialnego rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Zarząd Banku.

Zarząd prowadzi sprawy Banku, zarządza jego majątkiem i reprezentuje Bank na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Rady Nadzorczej Banku. Ponadto do istotnych kompetencji Zarządu Banku należą:

- zarządzanie ryzykiem, kontrola wewnętrzna, szacowanie kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesów tego szacowania oraz zarządzanie polityką zgodności,

- wprowadzanie i zapewnienie przestrzegania pisemnych strategii, planów i procedur regulujących całokształt działalności Banku.

Skład Rady Nadzorczej Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2009 r.:

Wojciech Rybowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Thomas Neckmar – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Członkowie Rady Nadzorczej:

Emilia Osewska-Mądry

Maciej Dobrzyński

Esa Tuomi

Rauno Päivinen

Henrik Bernhard Winther

Eugeniusz Kwiatkowski

Asbjorn Hoyheim

Jacek Wańkowicz

Marek Głuchowski

Uprawnienia (zasady działania) osób nadzorujących:

Rada Nadzorcza Banku pracuje w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, co określa Statut Banku. Regulamin ten określa szczegółowe kompetencje Rady Nadzorczej Banku oraz sprawy, które wymagają kolegiального rozpatrzenia i podjęcia uchwały przez Radę Nadzorczą. Do kompetencji Rady należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy lub Zarządu Banku.

Komitety funkcjonujące w Banku:

I. Komitet ds. audytu:

Statut Banku określa zasady powoływania Komitetu ds. audytu, zaś Regulamin Rady Nadzorczej określa jego zadania.

Rada Nadzorcza, w celu wsparcia i nadzoru nad wypełnianiem obowiązków audytorskich, powołała Komitet ds. audytu. Szczegółowy zakres kompetencji i tryb działania Komitetu ds. audytu reguluje Statut Działalności Komitetu ds. audytu, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku.

Do zadań Komitetu ds. audytu należy w szczególności:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- b) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- d) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

II. Komisja ds. kontraktów:

Rada Nadzorcza powołała uchwałą Komisję ds. kontraktów Członków Zarządu Banku, upoważniając ją do analizy i aktualizacji kontraktów, ustalania zasad kontraktów dla nowo powołanych członków oraz podpisywania przez Przewodniczącą w imieniu Rady Nadzorczej odpowiednich dokumentów.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
16-02-2010	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu	
16-02-2010	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu	
16-02-2010	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	
16-02-2010	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu	
16-02-2010	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	
16-02-2010	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	